

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**Факультет іноземних мов
кафедра англійської мови та літератури**

**Лінгво-прагматичні особливості персонажного мовлення на матеріалі
американського серіалу "Suits".**

**Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

Виконала:

студентка 6 курсу, 611 групи

Бабюк Наталія Висилівна

Керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент Суродейкіна **Т.В.**

Рецензент:

кандидат філологічних наук,

доцент Сапожник **І.В.**

До захисту допущено

на засіданні кафедри

протокол № _____ від _____ 2023 р.

Зав. кафедрою _____ проф. Єсипенко Н.Г.

Чернівці – 2023

Анотація

БАБЮК, Наталія. 2023. Лінгво-прагматичні особливості персонажного мовлення на матеріалі американського серіалу "Suits". [Магістерська робота]. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Факультет іноземних мов. – Науковий керівник: канд. наук Суродейкіна Тетяна. Чернівці: ЧНУ, 2023. 79 с.

Лінгво-прагматичний аспект дослідження скриптів серіалу є одним із найактуальнішим, тому що він фокусується на визначенні ролі мовця у творенні сценарію. Метою цього дослідження є аналіз лінгвістичних особливостей та визначення ключових стратегій та тактик комунікації, а також аналіз впливу мовленнєвих елементів на розвиток сюжету та взаємини між героями. Дослідження складається із трьох розділів. Розділ 1 включає 3 пункти, в яких представлені теоретичні основи дослідження персонажного мовлення. В другому розділі представлена порівняльна характеристика лінгвістичних особливостей персонажного мовлення головних героїв Гарві Спектера та Майкла Росса. У третьому розділі проаналізовано прагматичний аспект персонажного мовлення двох головних персонажів. Роботу завершують загальні висновки магістерської роботи.

Ключові слова: персонажне мовлення, мовленнєвий акт, комунікативні стратегії, комунікативні тактики.

Abstract

BABIUK, Nataliia. 2023. Linguo-Pragmatic Features of Character Speech Based on the American TV Series "Suits." [Master's thesis]. – Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. Faculty of Foreign Languages. – Supervisor: Ph.D. Tetiana Surodeikina. Chernivtsi: Chernivtsi National University, 2023. 79 p.

The linguo-pragmatic aspect of television script analysis is one of the most relevant, as it focuses on determining the speaker's role in script creation. This research aims to analyze linguistic features, identify key communication strategies and tactics, and examine the impact of speech elements on plot development and character relationships. The study consists of three chapters. Chapter 1 comprises three sections presenting the theoretical foundations of character speech analysis. In the second chapter, a comparative analysis of the linguistic features of character speech by the main protagonists, Harvey Specter and Mike Ross, is provided. The third chapter delves into the pragmatic aspect of the characters' speech. The master's thesis concludes with general findings.

Keywords: character speech, speech act, communicative strategies, communicative tactics.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Н.В. Бабюк

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКИХ СЕРІАЛАХ.....	
1.0. Вступні зауваження.....	10
1.1. Визначення персонажного мовлення	10
1.2. Теорія мовленнєвих актів у лінгвістиці.....	
1.2.1. Види мовленнєвих актів.....	14
1.2.2. Комунікативні стратегії персонажного мовлення.....	18
1.3. Загальні особливості американського серіалу «SUITS».....	21
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕРІАЛІ «SUITS»	
2.1. Лексичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі “Suits”.....	24
2.2. Граматичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі “Suits”.....	30
2.3. Стилiстичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі “Suits”.....	34
2.4. Синтаксична організація персонажного мовлення в американському серіалі “Suits”.....	
2.4.1. Типологія речень за метою висловлювання в персонажному діалогічному мовленні на вираження згоди/незгоди.....	38
2.4.2. Структурні моделі речень у діалогічному мовленні персонажів.....	40

Висновки до розділу 2.....	42
----------------------------	----

РОЗДІЛ 3. ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕРІАЛІ «SUITS»

3.1. Мовленєві акти у персонажному мовленні серіалу “Suits”	
3.1.1 Вердиктиви.....	45
3.1.2. Екзерситиви.....	47
3.1.3. Комісиви.....	49
3.1.4. Бехабітиви.....	51
3.1.5. Експозитиви.....	53
3.2. Комунікативні стратегії персонажного мовлення в американському серіалі «SUITS».....	
3.2.1. Кооперативні комунікативні стратегії персонажного мовлення.....	57
3.2.2 Некооперативні комунікативні стратегії персонажного мовлення.....	60
3.3. Тактики комунікативних стратегій у персонажному мовленні серіалу «SUITS».....	61
Висновки до розділу 3.....	66
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Сучасне телебачення визначається не лише захопливими сюжетами та вражаючими образами героїв, але й складною мережею мовленнєвих взаємин, яка виступає основним інструментом створення атмосфери та динаміки сценарію.

У цьому контексті лінгво-прагматичний аспект аналізу персонажного мовлення у телевізійних серіалах стає предметом особливого інтересу. Досліджуючи вибір мовленнєвих стратегій та тактик у контексті популярного американського серіалу "Suits," який визначається не лише вражаючою інтригою та динамічним розвитком сюжету, але й виразними рисами мовленнєвого стилю героїв. Ця робота спрямована на вивчення лінгво-прагматичних аспектів, що визначають мовленнєву взаємодію персонажів у серіалі, а також їх вплив на розвиток сюжету та сприйняття аудиторією. Вивчення персонажного мовлення у контексті "Suits" надає можливість глибше розуміти внутрішній світ героїв, їхні інтенції, мотивації та взаємини через лінзу мовної взаємодії.

Актуальність вибраної теми магістерської роботи визначається відсутністю комплексного лінгво-прагматичного аналізу сценарію даного серіалу, а також загальними тенденціями сучасної лінгвістичної науки щодо вивчення скриптів телесеріалів. Ураховуючи особливості жанру та взаємодії персонажів у "Suits", дослідження націлене на виявлення та аналіз лінгвістичних елементів, що формують характери та взаємовідносини героїв. Розгляд подібних аспектів сприяє розширенню методології лінгвістичних досліджень, забезпечуючи нові підходи до розгляду комунікативних стратегій та тактик у контексті сценаріїв серіалів.

Завдання даної магістерської роботи полягає в дослідженні найбільш проблематичного питання пов'язаного із послідовністю та розвитком персонажів. Дослідження аналізує, чи утримують персонажі послідовні лінгво-прагматичні особливості протягом першого сезону серіалу, чи відбуваються помітні зміни, що відповідають розвитку персонажів. **Мета**

полягає в отриманні уявлень про динамічну взаємодію між лінгво-прагматичними особливостями та розвитком персонажів у "Suits".

Об'єктом дослідження цієї магістерської роботи є персонажне мовлення головних героїв американського серіалу "Suits".

Предмети дослідження роботи— лінгво-прагматичні особливості персонажного мовлення головних героїв американського серіалу "Suits".

Основною базою **матеріалу** є персонажне мовлення головних героїв Гарві Спектера та Майкла Росса в першому сезоні, 1-10 серії.

Основні **методи**, які були використані для написання роботи є дедукція – для систематизування та логічної побудови теоретичної частини, переваг та недоліків та історії виникнення, аналіз лексичних, граматичних, стилістичних, синтаксичних, структурних особливостей— для дослідження лінгвістичних особливостей персонажного мовлення в серіалі та аналіз комунікативних стратегій та тактик – для дослідження прагматичних особливостей, опис – для викладення результатів дослідження та пояснення причини виявлених особливостей.

Апробація результатів дослідження— оформлення тез "Визначення персонажного мовлення" в збірнику "Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича" та виступ на науковому гуртку.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в створенні лінгво-прагматичного портрету головних персонажів Гарві та Майкла на матеріалі американського серіалу "Suits" вперше.

Теоретичне значення дослідження є можливість його використання при внесенні нових поглядів та підходів до аналізу персонажного мовлення у серіалах, розширенні наявних теоретичних рамок і внесенні вкладу у дискусії про вивчення культурних та лінгвістичних аспектів масових медіа.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання дослідження в курсах граматики, стилістики, синтаксису тощо а також в процесі написання студентських кваліфікаційних робіт.

Структура роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів з висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

У розділі 1 «Теоретичні засади дослідження персонажного мовлення в американських серіалах» описано, досліджено та систематизовано теоретичні основи дослідження персонажного мовлення, теорії мовленнєвих актів, їх види, комунікативні стратегії та загальні особливості серіалу "Suits".

Розділ 2 «Лінгвістичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі "Suits"» присвячено порівняльній характеристиці лінгвістичних особливостей персонажного мовлення головних героїв Гарві Спектера та Майкла Росса

У розділі 3 «Прагматичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі "Suits"» проаналізовано прагматичний аспект персонажного мовлення двох головних персонажів, а саме мовленнєві акти, комунікативні стратегії та тактики.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКИХ СЕРІАЛАХ

1.0. Вступні зауваження

В цьому розділі розглянуто визначення персонажного мовлення та систематизовано його компоненти, функції, рівні. Також висвітлено ієрархічну будову мовлення персонажів.

1.1. Визначення персонажного мовлення

Читаючи книги та переглядаючи серіали, серед безлічі персонажів ми можемо виокремити осіб з належною освітою, або тих, хто не вчився взагалі, походження людини, її релігію та стиль життя. Це все стає можливим через особливості персонажного мовлення.

За визначенням Караулова Ю.М. “персонажне мовлення (ПМ) – аналіз використаних мовних засобів особистістю, яка представляє себе в мові та за допомогою мови.” Складається воно з трьох рівнів: вербального, когнітивного та прагматичного.

Вербальний передбачає використання особою розмовної мови, в той час як когнітивний – застосування понять, доречних для спільноти та особи як її частини, що обробляються для формування індивідуального когнітивного простору. «Прагматичний або конотативний – відповідає за ідентифікацію мотивів та цілей, моделюючи персонажне мовлення.» [7].

Крім цього, сукупність наступних компонентів, мають великий вплив на мовлення героїв.

- Аксіологічний компонент – аспект виховання, системи цінностей та життєвих принципів. Він формує ієрархію нематеріальних орієнтирів.
- Особистісний компонент – індивідуальні риси, що формують особистість.

- Культурний компонент – ступінь освоєння культури [7].

Таким чином, знання, поняття, норми, інформація, отримана із психофізичного досвіду, соціальні знання з певної культури створюють передумови для формування різних рівнів (вербального, когнітивного, прагматичного) на основі соціальних (прояви поведінки та діяльностей людини у соціальних відносинах : політичних, економічних, сімейних тощо [23, с. 247]) та психофізичних особливостях (індивідуальні прояви поведінки в певних ситуаціях) як це зображено на таблиці 1.1, створеною Оленою Васильєвою, асоціативним професором філологічних наук в Україні.

Level	Domain	
	psychophysical faculty	social environment
Verbal	A physical capacity to articulate sounds, psychology	Language as a semiotic system
Cognitive	A capacity for cognition, which is supported by the brain facilitating reasoning	Culture as a social stock of knowledge
Conative	Bodily needs of the person	Social needs of the member of the language community

Рис. 1.1. Фактори, що відповідають за формування ПМ

Опрацювавши таблицю, ми чітко бачимо, що формування ПМ – комплексний процес засвоєння знань та розвитку комунікативних навичок. Він включає в себе як психофізичну так і соціальну складові, що мають свої особливості відповідно до кожного рівня : вербального, когнітивного та конотативного.

Окрім того, «конотативний рівень також пояснює чому в цю класифікацію часто додають емоційний компонент, що несе за собою поступову трансформацію емоцій відповідно до розвитку ПМ. Спочатку це біологічні емоції, що виявляють вдоволення чи невдоволення мовця, та потребують мову, як важливий інструмент для пристосування організму до навколишнього середовища. Після біологічних, можна спостерігати соціальні емоції, що формулюють оцінку використання мови людьми навколо і оцінку

задоволеності чи незадоволеності мовця у зв'язку з цим фактором. І останніми слідує психологічні емоції, що є результатом самооцінки людини як носія мови та культури, його ставлення до неї, що народжується в актуалізації та утвердженні нації через розвиток культури мовлення.» [14, с. 127-128].

На таблиці 1.2. зображений удосконалений варіант факторів, що впливають на формування ПМ, що вперше був запропонований М. Ланге. Основна ідея його теорії полягала у тому, що процес сприймання розвивається послідовно від загального до більш конкретного. Отже, на вербальному рівні артикуляційна основа є складовою психофізичного компоненту, а мова як система знаків – соціального. Знання про світ, які необхідні для орієнтації та виживання особи – психофізичний компонент когнітивного рівня, в той час як знання про цінності та норми – соціального. Конотативний рівень уособлює потреби тіла та самоактуалізацію в суспільстві на психофізичному та соціальному компонентах відповідно. В кінці ми бачимо базовий емоційний рівень, що виражений сприйняттям біологічних та соціально-психологічних емоцій. Таким чином, мовлення – ієрархічна система сприйняття від нижчого сенсорно елементарного до вищого цілісного рівня [3, с. 186].

Таблиця 1.1

Рівнева структура ПМ (за О.Васильєвою)

Level	Component	
	psychophysical	social
Verbal	Articulation basis	Language as system of conventional signs and the rules of their composition and use
Cognitive	Self-directed knowledge of the world necessary for orientation and survival of the individuum in the environment	Group-directed knowledge including values and norms necessary for personal interaction
Conative	Bodily needs, practical spurs	Wants connected with self-actualization in the society
Sensory-emotional	Perception and biological emotions, psyche	Social and psychological emotions

Всі ці фактори формують мовлення персонажів, від зміни біологічних, соціальних потреб або знань про норми і цінності, мовлення буде відрізнятись відповідно. Ці особливості Владімірова Ю.І поділяє на дві групи: [35].

- Типові для певної групи (розмовна мова, діалект, жаргон)

- Індивідуальні (темп, ритм, емоційність, мовні дефекти) [3]

Вони проявляються на різних рівнях, що були запропоновані С. Фессендом: “

1. Фонографічному (фонеме)
2. Морфологічному (морфеме)
3. Лексичному (лексема)
4. Синтаксичному (мовленнєві одиниці)”

Наприклад, як зазначає Кухаренко В., “реалізація особливостей на фонографічному рівні може полягати у надмірному використанні графону, (навмисного порушення правил орфографічної норми). Таким чином автор передає особливості мовлення, викликані фізичними, емоційними або ж віковими обмеженнями мовця, такі як: нетверезий стан, дитяче мовлення тощо. Крім того, він застосовується, щоб показати іноземний акцент або діалекти” [18].

Прикладом прояву особливостей на морфологічному рівні може бути використання морфеми “*ed*” із неправильними дієсловами, що може свідчити або про походження героя або про рівень освіченості.

На лексичному рівні це може бути використання термінології, яка вказує на посаду мовця або арготизмів(слова, що використовуються злочинцями) – для зображення соціального положення, слова-паразити, що вказують на обмеженість лексикону героя.

Полісиндетон або риторичні питання на синтаксичному рівні слугують як вказівка на емоційний стан тощо.

Всі ці особливості несуть наступні функції:

- Характерологічна (індивілізування персонажу)
- Видільна (створення образу, що виділяється)
- Порівняльна (відмінності між персонажами)
- Психологічна (розкриття емоцій та стану героїв)

[4].

Отже, за допомогою персонажного мовлення можна прочитати як персонаж представляє себе, використовуючи мову. Виділяють 3 рівні ПМ: вербальний, когнітивний, конотативний, сюди ще часто додають емоційний рівень, як базовий в ієрархічній послідовності наступних. Аксіологічний, особистісний та культурний компоненти впливають на мовлення героїв та виражаються на фонографічному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях.

1.2. Теорія мовленнєвих актів у лінгвістиці

1.2.1 Види мовленнєвих актів

Мовленнєвий акт – це висловлювання, яке виконує певну функцію в спілкуванні та проявляється у вибаченнях, привітаннях, запитах, скаргах, відмовах тощо [30].

Джон Остін – британський мовознавець, відомий за розробку теорії мовленнєвих актів вважає, що стверджувальні речення, питання, команди, прохання тощо – є видами мовленнєвих актів, що існують та є можливими завдяки певним правилам та актам, пов'язаних із використанням лінгвістичних елементів [38, с. 12].

Він також сформулював, що одне і теж висловлювання містить декілька актів. Адже коли особа розмовляє, вона не тільки використовує слова, а й робить певний комплекс дій, які він виокремив як локуціон, іллокуціон, перлокуціон.

З прагматичної точки зору, локуціон – це семантичне або буквальне значення сказаного. Іллокуціон – намір мовця донести інформацію, за допомогою мовленнєвого акту. Перлокуціон – реакція слухача на сказане.

Розглянемо детальніше кожний акт. Отож, існує три види локуціону: фонетичний (пов'язаний зі звуком), фатичний (пов'язує звук і мову, до якого він відноситься) та ретичний (несе зміст).

Ми можемо сказати: “Я голодний,”– маючи на увазі “Дай мені щось поїсти”, тому саме те, що ми хочемо донести до слухача і є іллокуціоном, в той час як “ Я голодний” – локуціон. Дж. Остін (1962) також запропонував класифікацію іллокутивних актів на основі перформативного дієслова, яке еквівалентне дії або вчинку. Він визначив 5 класів таких дієслів:

- Вердиктиви (дієслова, пов’язані із винесенням вердикту, засудження, оцінки)
- Екзерситиви (дієслова, що показують владу, вплив, право)
- Комісиви (дієслова, що висловлюють обіцянку, зобов’язання)
- Бехабітиви (дієслова, пов’язані із людськими стосунками, передають почуття та емоції)
- Експозитиви (дієслова, які використовуються для дискутування або пояснення, бесіди. Налічує найбільше слів)

Приклади дієслів, що належать до кожного виду, наведені в таблиці 1.2.

[10].

Таблиця 1.2

Класи перформативних дієслів та їх приклади

Вердиктиви	Екзерситиви	Комісиви	Бехабітиви	Експозитиви
виправдати	призначати	погоджуватись	вбачати	припускати
визнати невинним	наказувати	гарантувати	хвалити	інформувати
осуджувати	називати	обіцяти	вітати	визнавати
характеризувати	оголошувати	клястись	співчувати	відповідати
оцінювати	подавати у відставку	присягатись	дякувати	стверджувати

Опрацювавши таблицю, ми можемо побачити, що вердиктиви мають справу з оцінкою, сюди також відносяться судові акти. Екзерситиви пов’язані із владою або впливом. Комісиви – узгодження намірів, в той час як бехабітиви

– пов’язані із людськими стосунками, тут важливу роль відіграє щирість мовця. Експозитиви призначені для надання аргументів, пояснень тощо.

Врешті-решт перлокуція – ефект сказаного на слухача. Таким чином, слухач може зрозуміти вас правильно та поділитись їжею, а може не відреагувати на ваші слова як на запит взагалі.

Слід зауважити, що локуція, іллокуція та перлокуція це лише різні аспекти, але не різні мовленнєві акти [27]. Термін *іллокуція* відповідає поняттю, яке ми сьогодні позначаємо як мовленнєвий акт.

Проте Джон Серль, аналізуючи класифікацію Остіна, відмітив, що відсутність чітких критеріїв розмежування – головний недолік праці. Тому перформативи часто поділяють на сильні та слабкі, де сильні – дієслова, що ведуть за собою соціальний наслідок (зобов’язуюсь, гарантую), а слабкі – використовуються як спосіб надання інформації (визнаю, розумію).

Також Азадова Н.А. відокремлює безперечні та сумнівні перформативи. Безперечними називають ті, чиє вживання є цілком природнім та нейтральним

Існують ще ментальні та соціальні перформативи. Метою ментальних є зміна ментального простору (аналізувати, прослідкувати), а соціальних – соціального [20].

Джон Серль (1969) намагався класифікувати критерії іллокутивного акту, враховуючи ситуацію, в якій цей акт функціонував. За нормальних умов і мовець і людина, що слухає розмовляють однією мовою, обидва повинні мати змогу чути тощо. Із своїх припущень він виокремив основні умови для різних типів мовних актів. Нижче наведені умови для мовного акту-застереження.

- Підготовча (слухач має причини вірити, що мовний акт, який відбудеться не в його інтересах, базуючись на попередніх знаннях)
- Умова щирості (мовець вірить, що мовленнєвий акт не відбудеться в інтересах слухача)

- Обов'язкова умова (подія гарантовано не в інтересах слухача)

Наприклад, якщо мовець говорить: “ Ви платите цей штраф, в іншому випадку у вас заберуть права.” Це речення є прикладом застереження, адже воно відповідає всім пунктам. Безумовно слухач знає, що залишитись без прав – неприємність (підготовча умова), мовець знає, що відбирання прав – точно не в інтересах слухача (умова щирості), слухач гарантовано розуміє, що залишитись без прав – це точно не в його інтересах, тому таке речення можна вважати застереженням [38, с. 18].

Всього Джон Серль виділив критеріїв для розмежування іллокутивного акту, найважливішими серед них є ілокутивна мета, напрям застосування та умова щирості. Крім них, сюди також належать різниця в силі, з якою був представлений мовленнєвий акт. Він зазначав: “ І “Я пропоную піти в кіно” і “Я наполягаю, щоб ми пішли в кіно” мають однакову іллокутивну думку, але представлені з різною силою. В однаковій мети та напряму можуть бути різні ступені сили або відданості (1976).” Цей критерій виступає під номером 4.

Також до критеріїв він відніс відмінність в статусі між слухачем і мовцем (№5). Наприклад, якщо мама скаже доньці попривітати в кімнаті, то це швидше за все буде наказ, а якщо донька – маму приготувати суп, це буде прохання. Різниця особистого інтересу між мовцем і слухачем – критерій №6, а відмінність по відношенню до решти дискурсу – №7. Наступним слідує критерій відмінності в пропозиційному змісті, які визначаються засобами індикації ілокутивної сили. Йдеться про те, що різницею між звітом та передбаченням постає той факт, що передбачення має бути про майбутнє або, а звіт – минуле або теперішнє. Ці відмінності відповідають відмінностям умов пропозиційного змісту, як зазначається в “Теорії Мовленнєвого Акту”.

Критерій №9 полягає у різниці між тими актами, що завжди мають бути мовленнєвими, і тими, що можуть бути, але не завжди виконуються як мовленнєві. Наприклад, ми могли б сказати “я оцінюю”, “я діагностую” або “я

роблю висновок” але для того, щоб оцінити, діагностувати або зробити висновок не обов’язково говорити щось взагалі.

Суть наступного критерію полягає у різниці між тими актами, що потребують додаткових лінгвістичних установ і між тими, що ні. Є велика кількість мовних актів, що вимагають додаткових установ і в загальному особливу позицію мовця і слухача для того, щоб дія була виконана. Наприклад для того, щоб благословити, охрестити, оголосити війну тощо, недостатньо тільки сказати “я благословляю” чи “я оголошую війну”, потрібно мати додаткову лінгвістичну установу, щоб уможливити цей мовний акт.

Критерій №11 трактується як різниця між актами, де відповідне локуційне дієслово має перформативне використання, і тими, де цього немає. Більшість дієслів мають можливість виконання, до прикладу “Я обіцяю”, “Я проголошую”, “Я наказую”. Але неможливо виконати акти, такі як вихвалитись або загрожувати, сказавши “Я оголошую, що хвастаюсь” тощо. Не всі іллокутивні дієслова є такими, що мають можливість виконання.

Останній критерій №12 полягає у відмінності в стилі виконання іллокутивний акту та вказує на те, що іноді різні іллокутивні акти можуть виконувати ту ж дію або мати однаковий зміст, але вони можуть відрізнятися у способі, якими ця дія виконується або виражається через мовлення [40].

Отже, висловлювання, що підпорядковує певну функцію, називається мовленнєвим актом. Певний комплекс дій, який робить людина розмовляючи, Джон Остін класифікував як локуціон, іллокуціон, перлокуціон. Іллокутивні акти відповідно класифікуються на основі перформативних дієслів, які поділяють на вердиктиви, екзерситиви, комісиви, бехабітиви та експозитиви. Основним недоліком цією класифікації є відсутність чітких критеріїв розмежування, які були допрацьовані Джоном Серльом.

1.2.2. Комунікативні стратегії персонажного мовлення

Вербальна комунікація характеризується плануванням мовних дій та вибором найвлучнішого способу для досягнення цілей спілкування.

Тому її можна розглядати як стратегічний процес, для досягнення цілей якого використовуються комунікативна стратегія.

Ключовим питання комунікативної стратегії є класифікація. На даному етапі немає спільної стратегії щодо типології, що можна пояснити динамічністю і гнучкістю комунікативних стратегій і їх залежністю від контексті дискурсу та дії співрозмовників. Крім того побудова стратегії залежить від певних прагматичних чинників: стать, соціальні ролі, національність, культурний аспект тощо.

Першою розглянемо класифікацію, основним критерієм якої є мета взаємодії. З цієї точки зору стратегії поділяються на кооперативні та некооперативні або їх ще називають конфліктні та конфронтаційні. Якщо взаємодія побудована з метою збереження балансу стосунків, вона є кооперативною. Якщо ж взаємодія націлена на конфронтацію та конфлікт із співрозмовником для того, щоб реалізувати стратегічні завдання, її вважають некооперативною [37].

Однією із найпоширеніших є класифікація, запропонована Т. А. ван Дейком, що базується на характері процесів породження та розуміння дискурсу та розглядається як когнітивний план для організації послідовності дій для досягнення певної мети у взаємодії [37].

Він виокремив:

1. Пропозиційну стратегію, яка підпорядковує способи створення пропозицій шляхом аналізу значень слів, які активуються в семантичній пам'яті та синтаксичних структурах.
2. Стратегії локальної зв'язності, спрямовані на створення змістовних взаємозв'язків між реченнями тексту через послідовне розміщення речень, виразні зв'язки та знання, що збережені у довгостроковій пам'яті.
3. Макростратегії, що обумовлені потребою визначити загальну зв'язність; вони дозволяють встановити глобальну тему за допомогою фрагментів тексту.

4. Стратегії схематизації, пов'язані зі вживання традиційних, звичних схем надструктур, що формують макропропозиції (загальний зміст тексту). Наприклад, розповіді відзначаються схемою, елементами якої є вступ, кульмінація та розв'язка. Розмови можуть включати в себе вступну частину (привітання) та завершальну (прощання).

5. Продуктивні стратегії, які призводять до формулювання поверхневих структур із різними семантичними, прагматичними та контекстуальними даними.

6. Стилiстичнi стратегiї, що дозволяють адаптувати та iнтерпретувати мовнi засоби з урахуванням типу тексту та контекстуальної iнформацiї (тип ситуацiї, рiвень формальностi спiлкування, характер учасникiв та спiльних цiлей), забезпечуючи стилiстичну зв'язнiсть.

7. Риторичнi стратегiї, якi сприяють результативностi дискурсу та комунiкацiї.

8. Невербальнi стратегiї, спрямованi на зчитування жестiв, виразiв обличчя, постави тощо.

9. Стратегiї конверсiї (уснi), що реалiзують соцiальнi та комунiкативнi функцiї дискурсивних одиниць. Вибiр конверсiйних стратегiй залежить вiд семантичних, стилiстичних та прагматичних виборiв мовця. До прикладу, стратегiя ввiчливостi створює певнi обмеження на семантичний зміст мови, їх стилiстичне оформлення та використання мовних актiв.

В свою чергу Тетяна Толмачова (2008) запропонувала класифікацію комунікативних стратегій, що базується на групах мовних актiв, поєднаних схожими функцiями: обмін iнформацiєю, оцiнка, вираження емоцiй, мотивацiя тощо. Сформована ця типологiя наступними стратегiями: iнформацiйно-комунiкативною (набiр мовних дiй, спрямованих на отримання iнформацiї, що впливають на мовну та

немовну поведінку співрозмовника з метою розуміння ситуації); оцінно-впливова (вербальне вираження емоційної оцінки, стану, думки, побудову для мовця бажаних асоціацій і порівнянь тощо); емоційно-впливова (мовні дії, які виражають емоційний стан співрозмовника); регулятивно-стимулююча (одиниці мовлення, спрямовані на контроль над поведінкою партнера і вираження прямого підштовхування до дій : наказ, скарга, прохання); загальноприйнята комунікаційна, що поділена на два типи : загальноприйнята соціальна та комунікаційна стратегія (встановлення, розвиток, підтримка та відкриття контакту) і стратегія організації мовлення (етикет, вибачення, висловлення вдячності, уникнення неприємних тем для обговорення тощо) [33].

Отже, аналізуючи комунікативні стратегії персонажного мовлення, часто постає питання у виборі типології, адже немає однієї загальної класифікації. Вище запропоновані – є неповними, тому при аналізі краще використовувати декілька, щоб вони доповнювали одна одну.

1.3 Загальні особливості американського серіалу “SUITS”

“Suits” – американський комедійно-драматичний телесеріал, який був створений Аероном Коршом і вийшов у прокат у 2011 році. Його події розгортаються у вигаданій юридичній фірмі Нью-Йорка. Вигнанець юридичного коледжу Майкл Росс – один із головних персонажів серіалу. Хоча вести юридичну діяльність без вищої освіти заборонено в США, завдяки своїй фотографічній пам’яті він все ж потрапляє до фірми на посаду помічника іншого головного героя адвоката Харві Спектера. Вони роблять все можливе, щоб вигравати справи, приховуючи його секрет [43].

Враховуючи той факт, що “Форс- мажори” (переклад назви українською) – серіал із юридичною спрямованістю, наявність юридичних та економічних термінів є його безумовним компонентом, що безпосередньо впливає на лінгво-прагматичні особливості персонажного мовлення. Гострі

діалоги між персонажами, які використовують свій інтелект та кмітливість – родзинка серіалу. Також персонажам властиве чисельне використання ідіом, жартів на правову тематику, каламбуру тощо.

Глядачу також відкривається специфіка комунікації в адвокатському світі : переговори, судові процеси та адвокатські інтрижки. Окрім цього, серіал також досліджує питання етики та моралі в контексті правової діяльності, викликаючи дискусії про справедливість та чесність в сфері юриспруденції. Поза правових аспектів, серіал акцентує увагу на особистих стосунках та інтригах між персонажами, що впливає на їхню комунікацію та діалоги.

Як раніше зазначалось, головними персонажами серіалу є Гарві Спектер, адвокат, на рахунку якого сотні вдало закритих справ. Майк Росс – помічник Гарві, вигнанець коледжу із феноменальною пам'яттю та здібністю, адже він пройшов адвокатський іспит декілька разів, здаючи його за інших людей. Його обраницею стає Рейчал Зейн, роль якої виконує Меган, герцогиня Сассекська, Маркл. Ці та інші головні персонажі працюють у одній компанії, а отже використання термінології – невід'ємна частина їхнього спілкування між собою.

Отже, ці загальні особливості визначають індивідуальність та привабливість серіалу “Suits” для глядачів і відображають його лінгвістичну специфіку. Його головною особливістю є оперування юридичною та економічною термінологією головними героями на щоденній основі [28].

Висновки до розділу 1

1. Підбиваючи підсумки, зазначимо, що мовні засоби, використані персонажами, формують його персонажне мовлення, яке в свою чергу складається з трьох рівнів: вербального, когнітивного та прагматичного. Також сукупність таких компонентів безпосередньо впливають на мовлення героїв : аксіологічний, особистісний, культурний та проявляються на фонографічному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях.

2. Мовленнєві акти - це термін, який використовується для

позначення висловлювання, яке несе в собі певну функцію. Джон Остін запропонував класифікацію, поділяючи мовлення на комплекс дій, які виконує людина під час спілкування, а саме локуціон, іллокуціон та перлокуціон. Іллокутивні акти, в свою чергу, були класифіковані відповідно до використаних перформативних дієслів, які включають вердиктиви, екзерситиви, комісиви, бехабітиви та експозитиви. Проте ця класифікація має свій недолік - відсутність чітких критеріїв для визначення, які були вдосконалені Джоном Серльом.

В свою чергу, аналізуючи комунікативні стратегії персонажного мовлення, виникає деяка складність у визначенні типології, оскільки не існує однієї загальної класифікації. Найпоширенішою вважається класифікація Т. А. ван Дейка, побудована на основі характеристик процесів породження та розуміння дискурсу.

3. У американському серіалі, створеному Аероном Коршом, ми спостерігаємо за життям персонажів у юридичному світі Нью-Йорка. Він вражає наповненням розмов персонажів юридичними та економічними термінами. Поза правовими аспектами, "Suits" досліджує етичні та моральні питання в контексті юридичної діяльності. Використання термінології – невід’ємна частина спілкування головних героїв.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕРІАЛІ «SUITS»

2.1 Лексичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі “Suits”

Лексичні особливості – це специфічні слова або вирази, характерні для певної мови, діалекту, жаргону, групи людей або галузі знань. Вони можуть включати у себе фахову термінологію, арго, сленг, або специфічні вирази, які використовуються у конкретних контекстах [3].

На лексичному рівні дослідження мовного образу персонажа відображається інформація про соціальний статус героя, його освіту, а в разі діалогу – його ставлення до співрозмовника. Лексика охоплює усі слова або групи слів, які вживаються конкретною особою чи групою людей в мові. Згідно з офіційним сайтом української мови лексичний склад мови поділяється на стилістично забарвлену та нейтральну лексику, при цьому нейтральну лексику розділяють на загальнолітературну та загальнорозмовну, а стилістично забарвлену лексику поділяють на літературну та розмовну. Літературна лексика, в свою чергу, включає архаїзми, іноземні слова, авторські неологізми, терміни та поетичну лексику. Розмовна лексика поділяється на жаргонізми, діалектизми, авторські неологізми, професіоналізми та сленг. Автор використовує слова в їх прямому та переносному значенні, граючи на їх взаємодії та використовуючи конкретну лексику в мові персонажа для відображення його характеру та діяльності. Можливі лексичні засоби створення мовного образу персонажа включають :

1. **Слова-маркери та специфічна лексика.** Деякі слова або фрази можуть стати характерними для конкретного персонажа і створювати його лінгвістичну індивідуальність. Також персонаж може використовувати слова та вирази, які властиві тільки йому, враховуючи його професію, соціальний статус або інші особливості.

2. **Слова-паразити.** Наприклад, до них можуть відноситися слова, такі як 'so, 'I mean', 'like'. Зазвичай вони використовуються для передачі обмеженого словникового запасу персонажа або просто його манери мовлення. З синтаксичної точки зору, більшість введених слів є словами-паразитами [20].

3. **Афоризми.** Недовгі, часто виразні фрази або вислови, що несуть за собою сенс та істину. Вони можуть бути висловлені як окремі роздуми, зазначення, рекомендації або філософські погляди. Афоризми часто використовуються для передачі мудрості або ідеї в лаконічній та запам'ятовуючій формі. Прикладом афоризмів є : *“Actions speak louder than words”*, *“If it ain't broke, don't fix it”* тощо [36].

4. **Ідіоми та жаргон.** Використання ідіом та жаргону може бути характерно для персонажів, які належать до певних соціальних груп або професій, таких як злочинці, військові або підлітки. Прикладами ідіом на тематику юриспруденції можуть бути : *“to settle out of court”*, *“to be caught red-handed”*, а жаргони – *“pro bono”*, *“sua sponte”*.

5. **Наукова мова.** Застосування наукової мови відзначає героя як особу, яка має зв'язок із науковою сферою.

6. **Сленг.** Він часто містить незвичайні або специфічні слова, вирази та значення слів, які можуть бути незрозумілими для тих, хто не належить до даної групи або не розуміє контексту. Сленг використовується для вираження приналежності до певного підкласу або для утворення внутрішнього спілкування в групі. Прикладами сленгу є *“bae”*, *“lit”*, *“dope”*. [2].

7. **Ласкаво-пестливі слова** - це слова або вирази, які використовуються для вираження тепла, приязності, турботи або ласки. Їх часто використовують для зображення доброзичливості

або ж навпаки лицемірність героїв. Такими словами є “cuddle bunny”, “dearest”, “sweetheart” [5].

8. **Архаїзми та іншомовні вирази.** Деякі персонажі можуть вживати застарілі слова або вирази, або навпаки, користуватися іншомовними включеннями для підкреслення своєї особливості [12].

Мета режисерів серіалу – занурити глядачів у юридичний світ, що наповнений термінологією, освіченістю, драмою за допомогою мовного портрета героїв. Різниця офісного та побутового життя чітко відслідковується у мовленні персонажів за допомогою сленгу, вживанням великої кількості фразових дієслів тощо.

Проаналізувавши скрипт до серій 1-10, ми помітили чітку різницю у використанні лексичних засобів двома головними героями: Гарві Спектром та Майклом Россом. Результати аналізу наведені нижче в таблиці.

Таблиця 2.1

Використання лексичних засобів у персонажному мовленні
Гарві Спектра та Майкла Росса

Лексичні особливості	Гарві	Майк
Слова-паразити	«Goddamn» 41 «Damn» 36 «Well» 47 «You know» 43 «Um» 52	«Goddamn» 26 «Damn» 23 «Well» 54 «You know» 50 «Um» 57
Афоризми		34
Ідіоми	24 (15 на юридичну тематику)	20 (11 на юридичну тематику)
Наукова мова (Юридичні терміни)		127
Ласкаво-пестливі слова		13
		113
		23

Продуктивне використання слів-паразитів Гарві та Майка, з варіаціями "goddamn" та "damn," надає їх мовленню характерний смак. Значна перевага в застосуванні саме цих слів-філлерів розкриває Гарві як більш вибухового та емоційного персонажа. Ці розмовні вирази служать лінгвістичними ознаками, відображаючи емоційну інтенсивність персонажів та сприяючи автентичності їхніх образів. Крім того, постійне використання слів-паразитів, таких як

"Well," "You know," та "Um," додає природний смак їхньому діалогу, зафіксовуючи нюанси спонтанного спілкування.

«If you are talking about loyalty, you'd better goddamn earn it.»

«He moves overseas, he's going to kill the goose that laid the goddamn golden engine.»

«Well, it better goddamn work. My ass is on the line.»

Наведені приклади демонструють як влучно Гарві використовує "goddamn" та "damn" для передачі злості та невдоволення, та натякають глядачеві на емоційність Гарві.

Якщо у мовленні Гарві переважають "goddamn" та "damn", мовлення Майкла наповнене більше звичайними словами-паразитами, які характерні для щоденного мовлення, тому Майкл відкривається глядачеві, як людина, що вміє контролювати гнів. Про це також свідчать нижче наведені приклади.

«Um, Harvey, I think we should approach it this way.»

«You know, Harvey, I really think we can win this case.»

«Uh, I'm not sure if that's the right approach, Harvey.»

Наступною лексичною особливістю мовлення двох головних персонажів є використання афоризмів. 34 випадки афоризмів у Гарві та 21 у Майка ілюструють їхнє майстерне володіння риторикою, піднімаючи рівень їхнього дискурсу понад звичайну розмову, підкреслюючи їхню ерудицію. Число їх застосування переважає у Гарві, що можна було спрогнозувати, адже він виступає ментором Майкла і часто вдається до їх вживання, щоб передати знання, моменти наставництва та свою перевагу у юридичному світі. Розглянемо приклади афоризмів у персонажному мовленні Гарві.

«Because a charging bull always looks at the red cape, not at the man with the sword.»

«I don't play the odds, I play the man.»

«I don't have dreams. I have goals.»

«Are you telling me that if you throw you under the bus, you're going to drag me with you?»

«Sometimes, when someone pulls a gun on you, instead of bullets, it's filled with blanks.»

«When you are backed against the wall, break the goddamn thing down.»

Крім цього, стратегічне використання юридичних ідіом підсилює експертність персонажів у сфері права. Хоча в чисельному еквіваленті ми спостерігаємо, що Гарві використав 24 ідіоми, а Майкл – 20, з них 15 у Гарві на юридичну тематику та 11 у Майкла, отже кількість використаних ідіом переважає у Гарві, що знову ж таки вказує на те, що його мовлення має більший фокус на юридичних аспектах і відображає його глибше розуміння юридичного життя. Проте ця різниця не є суттєвою, що свідчить про обізнаність обох у цій сфері діяльності. Нижче наведені приклади застосування ідіом Гарві у мовленні.

«You need to cut him loose.»

«-Where are you going?»

-To iron out a wrinkle.»

«Like it or not, you are all in the same boat.»

Деколи він вдається до ідіом зі вульгаризмами з метою реалістичного подання діалогів та ситуацій. Проте, це зроблено обережно і зазвичай не є головним елементом мовлення персонажів. Використання такої мови може використовуватися для підкреслення напруги в конфліктних сценах, відображення характеру деяких персонажів або створення атмосфери в конкретних моментах.

«No. It's too big of a pain in the ass.»

«I'd say you're full of crap.»

В першому сезоні і Гарві і Майклом були використані такі ідіоми на юридичну тематику: *«little quid pro quo»* (означає обмін послугами або взаємні вигоди, де кожна сторона надає щось іншій стороні в обмін на вигоду для себе), *«go to trial»* (означає розгляд справи або її розв'язання в суді), *«pro bono»* (використовується для опису юридичної роботи або послуг, які адвокат надає клієнту або справі безкоштовно або за символічну плату), *«hearsay evidence»*

(вказує на свідчення або докази, які передають слова, висловлені кимось, хто не свідчить на суді).

Окрім ідіом на юридичну тематику, що показує професійність героїв, широке використання спеціалізованої юридичної термінології, в Гарві 127 випадків та Майка в 113, підкреслює їхнє володіння юридичним жаргоном. Це свідоме включення не лише підвищує автентичність серіалу, але й дає глядачам змогу заглянути у внутрішній світ юридичної професії. Юридичні терміни, такі як *"litigation," "subpoena," "deposition," and "corporate espionage,"* використовуються найчастіше в юридичній драмі Гарві та Майком.

Порівняння такої лексичної особливості, як використання ласкаво-пестливих слів також грає важливу роль у створенні мовного портрету персонажів. Відмінності у частоті їх використання між Майком і Гарві підкреслюють їхні підходи до вираження прив'язаності. 13 випадків Гарві відображають більш обдумане та вибіркоче використання, що свідчить про обережний та розсудливий підхід до особистих зв'язків. У порівнянні, широке використання Майком 32 випадки створює образ персонажа, який є більш пристрасним та турботливим. Розглянемо приклади використання ласкаво-пестливих слів у мовленні Майкла:

Отже, проаналізувавши використання лексичних особливостей персонажного мовлення головних героїв Майкла та Гарві можемо дійти висновку, що застосування філерів робить Гарві більш вибуховим та емоційним, що відображається в його діалогах, наповнених злістю та невдоволенням. Майка використовує більше звичайних слів-паразитів, що свідчать про здатність контролювати свій гнів. Це розбіжність надає Майку образ турботливої та розсудливої особистості. Додатково, використання афоризмів в мовленні обох персонажів підвищує рівень дискурсу та демонструє їхню ерудицію. Гарві використовує їх частіше, підсилюючи роль ментора Майка та його перевагу у юридичному світі. Стратегічне використання юридичних ідіом підкреслює експертність обох персонажів, а використання спеціалізованої юридичної термінології додає автентичності

серіалу. Використання ласкаво-пестливих слів також розкриває характери, зображуючи Майка як більш ніжного та турботливого персонажа та Харві – закритого.

2.2 Граматичні особливості персонажного мовлення в американському серіалі “Suits”

Граматичні особливості персонажного мовлення – це характерні особливості використання граматичних структур та правил мовлення конкретними літературними чи фільмовими персонажами. Ці особливості допомагають підкреслити індивідуальність персонажів, розкрити їхні характерні риси, соціальний статус, освіту, а також долати комунікативні завдання в контексті оповідання чи фільму. Важливо відзначити, що граматичні особливості персонажного мовлення можуть бути засобом психологічної характеристики і впливати на сприйняття аудиторією.

Нижче наведені деякі типові граматичні особливості, які використовуються для створення мовного портрета персонажа [1]:

1. Використання особових займенників: Персонаж може використовувати певні особисті займенники (наприклад, "я," "ти," "він," "вона," "ми," "вони"), що вказують на його індивідуальність, погляди, статус та самосвідомість.

2. Синтаксична структура: Деякі персонажі можуть мати специфічну синтаксичну структуру мовлення, таку як короткі речення, складнопідрядні чи складносурядні речення, що може відображати мислення та спосіб вираження персонажів. Наприклад, складнопідрядне речення може свідчити про складність та глибокі думки.

3. Часові форми дієслів: Персонаж може використовувати певні часові форми дієслів, щоб відобразити свої дії та події у вигляді минулого, теперішнього або майбутнього. Наприклад, використання

Present Simple (“I work”) або Past Perfect “I had worked” може вказувати на характер персонажа та його досвід.

4. Використання архаїчної граматики: Деякі персонажі, які представляють історичні періоди, можуть використовувати архаїчну граматику та лексику.

5. Граматичні помилки: Деякі персонажі можуть робити специфічні граматичні помилки, які відображають їхню освіту, рівень грамотності чи етнічний поход.

6. Спосіб мовлення: Вживання різних способів мовлення, таких як активний чи пасивний стан, може відображати характер та стиль персонажа. Наприклад, активний стан може підкреслити рішучість та активність персонажа, тоді як пасивний стан може вказувати на об'єктивність чи безучасть.

7. Зміна мовних форм у розмові з різними персонажами: Персонаж може використовувати різні мовні форми (будову речень і структури) при спілкуванні з різними персонажами, що відображає його ставлення до них.

Граматичні особливості персонажного мовлення допомагають створити автентичні та запам'ятовувані образи персонажів і впливають на сприйняття інших персонажів та аудиторією. Розглянемо таблицю, в якій ми порівняли використання граматичних особливостей персонажів Гарві та Майка.

Таблиця 2.2

Застосування граматичних особливостей у персонажному мовленні

Гарві Спектра та Майкла Росса

Граматичні особливості	Гарві	Майк
Використання особових займенників	537	346
Граматичні помилки	10	7
Часові форми дієслів	Теперішня форма дієслова переважає	Теперішня форма дієслова переважає
Спосіб мовлення	Активний стан переважає	Активний стан переважає

Розглянувши таблицю ми можемо дійти висновку, що виразне використання особових займенників Гарві та Майка розкриває контрастність їхніх стилів комунікації. Індивідуалізм і централізований характер Гарві, оскільки він зазвичай є центром уваги та влади в серіалі відображається в його владному використанні 537 випадків, тоді як обдумане використання Майком 346 випадків підкреслює його адаптивність та вміння взаємодіяти. Нижче наведені приклади використання особових займенників у мовленні Гарві.

«I don't. You're a reflection of me and I absolutely care about me.»

«I don't. But I will. And when I do, you'll be going to jail.»

«Sorry, I can't hear you over the sound of how awesome I am.»

Часто сценаристи використовують таку граматичну особливість як граматичні помилки у персонажному мовленні, що свідчать про низький рівень освіченості, скрутне положення та неблагополучне походження героя тощо. Проте сценаристи “Suits” прагнуть досягнути досконалості мовлення героїв, тому прослідкувати неточності вкрай важко. Головні персонажі зображені як винятково розумні та винахідливі люди, особливо в сфері права. У результаті цього прагнення персонажі рідко допускають граматичні помилки. Обмежена кількість граматичних помилок, (10 у Гарві та 7 у Майка), підкреслює загальну лінгвістичну точність, яку підтримує серіал. Ці випадкові помилки можуть служити наміреними відхиленнями для автентичності образу або відображати тонкі нюанси в їхньому мовному стилі.

«You want to tell me that?»

«But I rather see if you'll break her.»

«You know what this means?»

Аналізуючи часові форми дієслів, можна помітити, що переважаючим є використання теперішніх часів, що занурює глядача в миттєвість та заангажованість.

«I don't see you rushing to show us your private books.»

«I need you to let me take over this case.»

I don't know anything about how this guy operates. And before I make a move, I need to know everything about how this guy operates.»

Минулий час зазвичай прослідковується під час розгляду справ. Стратегічний перехід до минулих часів при розмірковуванні про справи додає часовий шар, надаючи контекст і глибину рефлексіям персонажів щодо юридичних тонкощів.

«I weighed the pros and the cons, and I decided it wasn't worth hurting someone for the result.»

«You said that you took my advice and that you surprised yourself.»

«She had a few too many, and decided to entertain her friends with an impersonation of her boss, Lena Lunders. This impersonation was recorded and uploaded onto a social networking site.»

Хоча застосування активного стану у мовленні персонажів переважає, характерною граматичною особливістю юридичного та професійного контекста є вживання пасивного стану. Вони роблять це, щоб створити відчуття формальності та офіційності, підкреслити професійну етику. Використання пасивного стану може використовуватися для збереження анонімності або відстані від того, хто вчинив злочин або причетний до нього тощо. Прикладами використання пасиву Гарві та Майком можуть слугувати низка реплік:

«Stable Shelters' bridge loan has just been approved.»

«Then hand me the deal we just negotiated and justice will be served.»

«But my interests happen to be aligned with yours right now.»

Отже, щоб занурити глядачів у атмосферу юридичного світу, сценаристи вдаються до використання таких граматичних особливостей як вживання пасивного стану героями та полірування мови від граматичних помилок, щоб підкреслити їхню освіченість та ерудованість. Що стосується головного персонажа Харві, то тут можна прослідкувати надмірне вживання ним особових займенників, щоб підкреслити його егоцентричність та самовпевненість. Постійне використання активного стилю гармонійно взаємодіє з напруженим характером юридичного дискурсу.

2.3 Стилiстичнi особливостi персонажного мовлення в американському серiалi “Suits”

Мова персонажа може вражати нас великою кількістю способів, надаючи нам інформацію про низку аспектів його характеру та середовища. Вона розкриває інформацію про зовнішність та психологічні особливості героя, виражає його розвиток протягом сюжету, віддзеркалює авторське ставлення до персонажа, його соціальне становище, рівень освіти та культури, а також відносини з оточуючими та світосприйняття. Через використання специфічної лексики, фразеологізмів та особливого фонетичного оформлення мови, формується унікальний образ і характеристика цього героя в творі. Таким чином, різні персонажі, незалежно від їхніх відмінностей віку, характеру, професії та інших аспектів, також відрізняються своєю мовою [21].

Зазвичай виділяють наступні функції особливостей мовлення [16]:

1. Характерологічна роль: Вона сприяє індивідуалізації персонажа та дозволяє показати його унікальні риси, статус та поведінку. Зміни в манері мови персонажа можуть відобразити зміни у його розпорядженні та розвитку характеру.
2. Видільна функція: За її допомогою автор створює надзвичайно запам'ятовуючий образ. Вона демонструє, в чому

полягають відмінності цього персонажа від інших, підкреслюючи контраст між ними.

3. Порівняльна функція: Прослідковування різниці між діалогами персонажів, зокрема у використанні лексичних засобів, особливостях вимови та структурі розмов. Ця характеристика мовлення дозволяє легко порівняти героїв твору, їх реакції та поведінку в певних ситуаціях протягом одного епізоду.

4. Психологічна функція: Емоційність мови персонажа грає важливу роль в розкритті його особистості. У певних словах відображаються його пережиті емоції та психологічний стан, в якому він перебуває.

Ці функції допомагають авторові досягти певних цілей та створити живі образи, що легко запам'ятовуються.

Як раніше зазначалось, однією із цілей сценаристів було занурити глядача у світ ерудованих людей, тому їхні репліки містять в собі велику кількість метафор, порівнянь, риторичних запитань тощо. Проаналізувавши скрипт 1-10 серій першого сезону, всього було використано 266 прикладів стилістичних засобів, таких як метафори, порівняння, повтори та риторичні запитання. Розглянемо їх кількісний еквівалент в секторній діаграмі, наведеній нижче.

● Метафори ● Порівняння ● Повтори ● Риторичні запитання

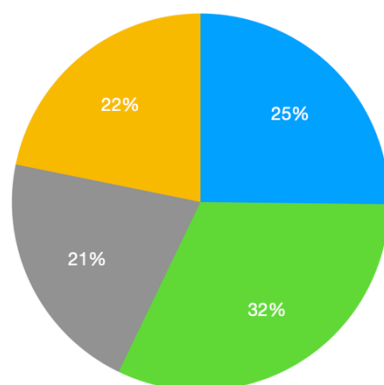

Рис. 2.3. Використання стилістичних засобів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

Метафори (67 випадків):

Метафори відіграють важливу роль у серіалі, дозволяючи персонажам передавати складні ідеї та емоції більш яскравим та уявним способом. Часте використання метафор, загалом 67 випадків, свідчить про свідоме бажання сценаристами наповнити діалог багатими образами та символікою. Ці метафори сприяють розвитку персонажів, підкреслюючи їхні погляди і додаючи глибини юридичним та особистим темам, що досліджуються у серіалі. Розглянемо приклади використання метафор у персонажному мовленні Гарві.

«He is a cancer. You don't cut him loose, he is going to kill your whole company.»

«Like it or not, you're all in the same boat. Give Quentin the opportunity to keep that boat from sinking.»

«You don't send a puppy to clean up its own mess.»

Порівняння (85 випадків):

Широке використання порівнянь (85 випадків) додає ще один рівень образності до мовлення персонажів та створює яскраві та зрозумілі описи. Надмірне використання цього стилістичного прийому свідчить про прагнення сценаристами зробити діалог доступним та захоплюючим для глядача, підвищуючи загальне враження від перегляду.

«I'm.. I'm more like... Robert Duvall in The Godfather.»

«It was like he was Mr. T and you were Rocky.»

Повторення (56 випадків):

Повторення, яке трапляється 56 разів, служить для різних риторичних цілей. Воно може наголошувати ключові моменти, створювати ритмічний потік і сприяти загальному риторичному впливу діалогу. Свідоме використання повторень свідчить про стратегічний вибір сценаристів для виокремлення конкретних тем, рис характерів або драматичних моментів, з метою залишити тривале враження на глядача. Зазвичай воно відіграє характерологічну та видільну функції. Найчастіше зустрічаються випадки

анафори (13 випадки) та послідовного повтору (21 випадок) (successive repetition), приклади яких наведені нижче.

«I wanna make senior partner and I wanna make senior partner now.»

«Take them off. Take them off. He's not an animal.»

«They... They made it seem like it didn't matter.»

Риторичні питання (58 випадків):

Риторичні питання додають інтерактивний та роздумливий аспект до діалогу. Задаючи питання без очікування прямих відповідей, персонажі взаємодіють з глядачем, спонукають до рефлексії і підкреслюють важливі аспекти сюжету. Цей стилістичний вибір сприяє динамічному та інтелектуально насиченому характеру розмов персонажів.

«You don't remember? Briefcase popping open? Drugs spilling everywhere?»

«What, uh... You're going to bet me for nothing?»

«You want to mock the dead?»

«- You're wasting your time.

-Am I?»

«Who is going to stop me?»

Отже, метафори, порівняння, повторення та риторичні питання є ключовими стилістичними елементами в мовленні персонажів (Гарві та Майла) у серіалі "Suits". Часте використання метафор і порівнянь свідчить про бажання сценаристів наповнити діалоги образами та символікою, що розширює їхню емоційну глибину. Повторення та риторичні питання використовуються стратегічно для підкреслення ключових моментів та залучення глядача в інтелектуальний розмисл. Ці стилістичні особливості додають динаміки та інтелектуальності розмовам, підсилюючи враження від перегляду.

2.4 Синтаксична організація ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕРІАЛІ «SUITS»

2.4.1 Типологія речень за метою висловлювання в персонажному діалогічному мовленні та вираження згоди/незгоди

Типологія речень за метою висловлювання – це класифікація речень в залежності від того, яку функцію вони виконують у комунікації. Вирази використовуються для досягнення певних цілей, таких як передача інформації, вираження емоцій, підтримка або вираження згоди або незгоди тощо. Відповідно до загальноприйнятої лінгвістами класифікації відокремлюють такі загальні типи речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, наказові, вигуківі [25]. Проте такі ресурси, як «The Cambridge encyclopedia of the English language» [4, с. 218], «Encyclopedia of language and linguistics» [3, с. 867] додають також оптативні (*optative*) речення та речення умови (*conditionals*).

Розповідні речення використовують для передачі фактів, інформації або висловлення думки. Вони також служать для опису подій, взаємодії персонажів і розкриття історії. Наприклад, за допомогою наступних розповідних речень «*Your client is an impulse shopper, which is what may have made him a quick success, but it could make him an even faster failure. So he's a passionate guy. He falls in love with a city, and he builds himself a hotel.*» глядач дізнається основну інформацію про клієнта Харві, в якій сфері він задіяний та його основні недоліки. Розповідні речення в серіалі також вводять глядачів в аспекти життя клієнтів чи розслідування, що заохочує їх спостерігати уважніше та намагатись розкрити злочин разом із юристами.

Питальні речення використовуються для різних цілей, таких як отримання інформації «*How do you know the defendant Sydney Thompson?*», створення натиску «*We have to fight for ourselves...Don't we, your honor?*» або підкреслення невпевненості персонажів «*You think I can't take him?*». Вони можуть бути важливим інструментом для розвитку сюжету та вираження емоцій.

Наказові речення є невід’ємною частиною діалогів між менеджерами та підлеглими, тому їх вживання в серіалі прослідковуються часто. Їх метою виступають видача команд, наказів, прохань тощо. Нижче наведені приклади наказових речень з серіалу.

«Give me an update.»

«Get the hell out.»

«Make her tell you everything.»

Що стосується вигуків речень, то вони використовуються для вираження емоцій : шоку, роздратування, захоплення, або інших сильних почуттів персонажів. Ці речення допомагають підкреслити інтенсивність ситуацій та взаємодію персонажів.

Позначення умовних ситуацій, гіпотетичних сценаріїв або роздумів про можливі події, створення ситуаційної напруги і підкреслення важливості рішень можна досягти, використовуючи умовні речення.

« If we go to trial, it won't be about proving anything.» Даний приклад показує створення напруги завдяки використанню умовного речення, адже що як не доводити правоту можна робити в суді. Прикладом роздумів про можливий сценарій подіє є наступні речення : *«You say you care about the client, but if you keep playing footsie instead of finding me an argument, the client's going to lose.»*

Для вираження згоди чи незгоди зазвичай використовують розповідні речення, щоб для вираження стверджень, донесення інформації та згоди з чимось. Питальні речення – для вираження незгоди або сумніву, вигуків використовуються для вираження сильних емоцій, часто згоди або незгоди, але з більшою виразністю. Для висловлювання своєї думки, зазвичай з виразною згодою або незгодою використовують вигуківі речення. Речення із перформативним дієсловом застосовують, щоб висловити свою думку, вказати на згоду чи незгоду, зазвичай комісиви та експозитиви, наприклад: *"I must admit, I look very dashing."* або *"I don't see, how it's possible."* [24]

Отже, типологія речень за метою висловлювання в серіалі "Suits" є різноманітною та використовується для досягнення різних комунікативних цілей. Розповідні речення знайомлять глядачів з основною інформацією та розвивають сюжет, питальні речення створюють напругу та виражають різноманітні емоції, наказові речення слугують для врегулювання процесу побудови роботи менеджерами компанії або суддями, вигуківі речення виражають сильні емоції, а умовні речення розгортають гіпотетичні сценарії та роздуми персонажів.

2.4.2 Структурні моделі речень у діалогічному мовленні персонажів

Структуру речення в англійській класифікують за кількістю граматичних основ (поєднань підмета та присудка), поділяючи їх на прості, де є одна граматична основа, і складні, де можливі дві або більше граматичних основ. Розглядаючи залежність граматичних основ в складному реченні, можна виділити складносурядні (*compound*) та складнопідрядні (*complex*), граматичні основи складносурядного речення є рівноправними та не залежать одна від одної. В складнопідрядному реченні, граматичні основи відзначаються залежність підрядного речення від головного [13].

Також може бути декілька незалежних граматичних основ та принаймні одне залежне, таке речення є *compound-complex*.

Кожен тип речення визначається за допомогою незалежних і залежних речень, сполучників та субординаторів.

Використання різних структурних моделей в реченні може бути зумовлене низкою причин: задля виразності (використання складних речень може допомогти виразити більше інформації і розвинути думку персонажів), реалістичності (мовлення наповнене різними типами речень), охарактеризування персонажів (Специфічні структури речень можуть допомогти визначити їхні індивідуальні риси та характер. Наприклад, персонаж, який використовує багато складних речень, може вражати як інтелектуальна особистість, тоді як інший, що використовує прості речення,

може бути сприйнятий як більш проста людина.), підкреслення важливих моментів (Різні структури речень дозволяють виділити або підкреслити важливі деталі або моменти в діалозі. Наприклад, використання простих речень може допомогти зробити коротку та важливу інформацію більш помітною.) [26].

Аналізуючи скрипт серіалу, можна помітити, що типологія залежить від контексту ситуації. Якщо персонажі розмовляють на щоденні теми або жартують, то зазвичай використовують прості, стислі речення із однією граматичною основою.

«Are you kidding?»

«It's Pinocchio's.»

«Those rumors are wrong.»

Часто такі розмови можуть включати в себе односкладні речення (речення, що складається з граматичної основи у вигляді одного слова [1].)

«Lisa. They're still together. But he never married her. She doesn't want me on the case.»

«Specter. Harvey Specter.»

Такі речення є характерними для діалогічного мовлення, особливо що стосується спонтанності. В свою чергу односкладні речення також використовуються в судовому контексті для вираження коротких, об'єктивних фактів, вироків або рішень, а також для передачі конкретних інструкцій чи вимог.

«Objection, Your Honor. Prejudicial.»

«Objection. Badgering. Sustained.»

«Privileged. Inflammatory.»

Часто односкладні або прості речення вживаються в серіалі керівниками або супервайзерами теж з метою передачі важливої інформації та команд.

«Call your cousin.»

«My office. Now.»

«Protocol in a meeting is to put your phone on silent.»

«Cut him loose.»

Що ж стосується складнопідрядних та складносурядних речень або ж *compound-complex*, то вони зазвичай використані для юридичних обґрунтувань, розкриття аргументів та розгортання стратегій. Вони допомагають надати діалогам або монологам, що є невід'ємною частиною судового слухання, глибину та переконливість, яка характеризує юридичний світ.

«I believe when I made the same objection, you told his Honor it was highly relevant.»

«If you sign right here, you'll become one of my clients and I won't be able to testify against you even if I wanted to.»

«According to Bowmaster V. Whitely, if the party to a settlement is surprised by the repudiation of the settlement, then the court must provide a reasonable amount of time to prepare for the trial.»

Отже, у серіалі "Suits" використання різних типів речень, таких як прості, складнопідрядні, складносурядні та односкладні, спрямоване на досягнення певних цілей у комунікації. Прості та односкладні речення часто використовуються для надання ситуаціям спонтанності та щоденності. Вони передають короткі та об'єктивні висловлювання. Складнопідрядні та складносурядні речення, включаючи *compound-complex*, найчастіше використовуються в юридичних контекстах для розкриття аргументів, стратегій та логічних обґрунтувань. Різні структурні моделі речень використовуються залежно від контексту ситуації та мети героїв. Це допомагає створювати живі та автентичні діалоги, а також передавати характер та стиль мовлення кожного персонажа в серіалі.

Висновки до розділу 2

1. Аналізуючи використання лексичних особливостей мовлення Майка та Гарві, можна зазначити, що використання слів-філерів робить Гарві

виразнішим і емоційнішим, що відображається в його діалогах, наповнених злістю та невдоволенням. Майкел використовує більше звичайних слів-паразитів, що вказує на його здатність контролювати гнів. Це відмінність формує образ Майка як турботливої та розсудливої особистості. Крім того, використання афоризмів у мовленні обох персонажів піднімає рівень дискурсу та показує їхню ерудицію. Гарві використовує їх частіше, підсилюючи свою роль ментора для Майка та свою перевагу у юридичному світі. Стратегічне використання юридичних ідіом підкреслює експертність обох персонажів, а використання спеціалізованої юридичної термінології додає автентичності серіалу. Використання ласкаво-пестливих слів також розкриває характери, зображуючи Майка як більш ніжного та турботливого персонажа, а Харві – як закритого.

2. Скрипт серіалу налічує також ряд граматичних прийомів. Вони вдаються до використання пасивного стану героїв і старанно полірують мову, уникаючи граматичних помилок, щоб виразити їхню освіченість і культуру. Щодо головного персонажа, Харві, можна помітити, що він часто вживає особисті займенники, щоб підкреслити свою егоцентричність та впевненість в собі.

3. У мовленні персонажів (Гарві та Майка) у серіалі "Suits" ключові стилістичні елементи включають метафори, порівняння, повторення та риторичні питання. Часте застосування метафор і порівнянь свідчить про намір сценаристів наповнити діалоги образами та символікою, що розширює їхню емоційну глибину. Повторення та риторичні питання використовуються стратегічно для висвітлення ключових моментів та привертання уваги глядача до інтелектуального аспекту сюжету. Ці стилістичні особливості надають розмовам динаміки та роблять їх інтелектуально насиченими, підсилюючи враження від перегляду.

4. Різні структурні та комунікативні типи речень використовуються для створення автентичних діалогів для досягнення комунікативних цілей персонажів. Використання простих речень притаманне для буденних,

ситуативних діалогів. Розмови на юридичну тематику відзначаються наявністю складних речень. Односкладні речення є невід'ємною частиною як судових слухань, так і реплік менеджерів фірми для передачі команд та інструкцій. В свою чергу розповідні речення слугують для розвитку сюжету та надання інформацій, питальні – запит інформації та виклику сумнівів. Для вираження згоди чи незгоди використовуються також розповідні речення із вживанням перформативного дієслова.

РОЗДІЛ 3. ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО МОВЛЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКОМУ СЕРІАЛІ «SUITS»

3.1. Мовленєві акти у персонажному мовленні серіалу «SUITS»

3.1.1. Вердиктиви

Для аналізу мовленнєвих актів у серіалі “Suits” вдамося до першої класифікації, запропонованої Дж. Остіном, в якій він виділив мету ілокутивних актів на основі близька тисячі перформативних дієслів. Він поділив ці перформативні дієслова за критерієм їх ілокутивної сили на вердиктиви, екзерситиви, комісиви, бехабітиви, експозитиви [26].

Першими проаналізуємо вживання вердиктивів головними героями Гарві та Майклом. Вердиктиви використовують для винесення вироку, засудження, виправдання, висловлення оцінки, рішення, думки, схвалення. Вони також виокремлюють обґрунтовані або необґрунтовані, справедливі або несправедливі судові акти. Сюди належать такі дієслова: *acquit* (визнати невинним), *convict* (визнати винним), *characterize* (охарактеризувати), *value* (оцінити), *condemn* (осуджувати).

Таблиця 3.1.

Використання вердиктивів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

	Гарві	Майкл
Кількість вживаних вердиктивів	13	7
Найвживаніші вердиктиви	Accuse(4), arrest(2)	value(2), acquit(2)

Розглянемо приклади використання цих вердиктивів Гарві:
«*I'd be forced to arrest you right here.*»

«They're accusing me of spilling secrets.»

Приклади ситуацій використання вердиктивів Майклом:

«You may be right, but that sterling reputation that you value so highly?»

«He may suspect him guilty, but still acquit.»

На підставі аналізу вживання вердиктивів у серіалі "Suits", можна зробити висновок, що Гарві володіє широким спектром мовленнєвих актів з даної категорії, використовуючи їх у різноманітних ситуаціях. Головними для нього дієсловами є "accuse" (звинувачувати) та "arrest" (затримувати), які він використовує часто і в значній кількості (4 та 2 відповідно). Це може вказувати на його активну роль у вирішенні правових питань та веденні судових процесів.

У той час як Майкл менше користується вердиктивами, важливими для нього виявляються "value" (оцінити) та "acquit" (визнати невинним), які він використовує у 2 випадках кожен. Це може вказувати на його участь у справах, пов'язаних із вирішенням правових питань, але з більшим акцентом на оцінку ситуацій та виправдання.

Загалом, вживання вердиктивів героями серіалу відображає їхні ролі та стратегії у сфері права та в ситуаціях конфліктів.

Отже, аналіз використання вердиктивів у серіалі "Suits" вказує на те, що Гарві Спектр демонструє широкий спектр мовленнєвих актів у даній категорії, часто використовуючи "accuse" та "arrest" у різноманітних ситуаціях. Його активне використання цих дієслів свідчить про його визначну роль у вирішенні правових питань та участі в судових процесах. У порівнянні з цим, Майкл Росс виявляється менш активним у використанні вердиктивів, привертаючи увагу до "value" та "acquit". Це вказує на його участь у правових питаннях, з акцентом на аналіз ситуацій та виправдання. Загалом, використання вердиктивів героями серіалу розкриває їхні ролі та стратегії в сфері права та в ситуаціях конфліктів.

3.1.2. Екзерситиви

Екзерситиви - це висловлення, спрямовані на прийняття рішень або вплив на когось або щось у вигляді влади чи прав. Ці дії включають призначення на посаду, голосування, накази, поради та інші вирази впливу. Такі висловлення реалізуються через різні мовленнєві акти, такі як наказ, вимога, попередження, заборона чи порада. Наприклад, екзерситив у формі наказу може мати вигляд "вимий посуд", вимагаючи виконання певної дії. Такий жанр мовлення є виявом влади та може бути використаний для різних цілей, включаючи реалізацію влади, прав чи впливу в комунікативних ситуаціях.

Сюди належать такі дієслова: *appoint* (призначати), *command* (наказувати), *name* (називати), *resign* (подавати у відставку), *plead* (упрошувати), *proclaim* (оголошувати), *command* (командувати), *request* (подати запит), *vote* (голосувати), *order* (наказувати), *urge* (настоювати), *advise* (радити).

Розглянемо порівняльну таблицю використаних екзерситивів головними героями серіалу.

Таблиця 3.2.

Використання екзерситивів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

	Гарві	Майкл
Кількість вживаних екзерситивів	24	19
Найвживаніші екзерситиви	Advise (9) Order (7) Command (2)	Advise (8) Order (5) Request (4)

Приклади використання екзерситивів у персонажному мовленні Гарві:

«*We can't advise him to do that.*»

«*Uh, as your attorney, I would definitely advise you to do that.*»

«So I get to be the good guy who comes down here and strongly advises you to just go ahead and give up now and save yourself a whole lot of money.»

«I have the authority to command your services.»

Приклади використання екзерситивів у персонажному мовленні Майкла:

«Yes, Your Honor. The state advises that we will be seeking the maximum sentence of life in prison.»

«In that case, we request to see the checks.»

«Your Honor, I'd like to request a side bar.»

Аналіз вживання екзерситивів головними героями серіалу "Suits", Гарві Спектера та Майкла Росса, надає погляд на їхні стилі комунікації та лідерські якості. За загальною кількістю вживаних екзерситивів видно, що Гарві використовує їх активніше, здійснюючи їх у 24 випадках порівняно з Майклом, який використовує їх у 19 випадках.

Найбільш вживаними екзерситивами для Гарві є "advise" (9), "order" (7), та "command" (2), що вказує на його активну роль у видачі команд та наданні порад. У випадку Майкла, "advise" (8), "order" (5), та "request" (4) відзначають його більш консультативний та командний підхід у спілкуванні.

Узагальнюючи, використання екзерситивів в серіалі допомагає поглибити розуміння характерів героїв. Гарві демонструє лідерські та впливові якості через видачу команд та надання порад, тоді як Майкл акцентується на консультативному та командному підході, що вказує на його здатність до співпраці та командного лідерства. Ці відмінності додають глибину індивідуальним характерам і роблять їх взаємодію цікавою та непередбачуваною для глядачів.

Отже, екзерситиви у мовленні героїв серіалу "Suits" виконують важливу роль у виявленні їхньої влади, лідерських якостей та стилів комунікації. Гарві Спектер та Майкл Росс використовують ці висловлення для

видачі команд, надання порад, а також впливу на інших персонажів. Загалом, Гарві відзначається активнішим вживанням екзерситивів, зосереджуючись на наданні команд та порад. Навпаки, Майкл виявляє більше консультативного та командного підходу. Ці відмінності роблять їхню взаємодію цікавою для глядачів і допомагають глибше розкрити індивідуальні риси та характер героїв.

3.1.3. Комісиви

Комісивами називають мовні висловлювання, які включають зобов'язання виконати конкретну дію. Згідно із концепцією Дж. Остіна, до цього класу входять не лише обіцянки, але й заяви про наміри чи вирази підтримки.

Особливістю комісивів є їхня здатність спонукати мовця до конкретної поведінки. Типовими виявами цього класу є обіцянки, заяви про наміри та інші форми вираження підтримки. Такі висловлювання мають предикативну основу, що проявляється у дієсловах, які висловлюють обіцянку: *"promise"* (обіцяти), *"agree to"* (згоджуватись), *"affirm"* (підтверджувати), *"commit"* (зобов'язуватися), *"consent"* (погоджуватися). Комісиви, які виражають гарантію: *"guarantee"* (гарантувати), *"ensure"* (забезпечити), *"assure"* (забезпечити впевненість), *"vow"* *"swear"* (клястися), *"bet"* (битися об заклад). Комісиви на позначення відмови: *"refuse"* (відмовити), *"decline"* (відхилити), *"ignore"* (ігнорувати), *"withdraw"* (відкликати, відміняти), *"reject"* (відхилити). Комісиви, що передбачають вираження погрози: *"threaten"* (погрожувати), *"warn"* (попереджати, застерігати), *"alert"* (бути насторожі). І останні, комісиви, що висловлюють волонтерство та пропозицію: *"volunteer"* (зголошуватись), *"enlist"* (записуватись, вступати), *"sign up"* (записуватися добровольцем), *"offer"* (пропонувати), *"provide"* (забезпечувати). Ці дієслова служать прикладами комісивів, оскільки вони виражають намір взяти на себе зобов'язання [8].

Порівняємо використання комісивів головними персонажами за допомогою таблиці, наведеної нижче.

Таблиця 3.3.

Використання комісивів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

	Обіцянка	Гарантія	Погроза	Волонтерство, пропозиція	Відмова
Гарві	12	14	13	8	10
Майкл	16	9	8	15	9
Найвживаніші прикл. Гарві: Майкл:	Promise (3), agree(3) Promise (4), Commit (4)	Guarantee(3) Prove (3) Prove (3) ensure(2)	Threaten(3) Inform(2) Inform(2) Warn (2)	Provide(3) Provide (3) allow(3)	Refuse(2) Decline (2) Refuse(2) Decline (2)

Приклади використання комісивів у персонажному мовленні Гарві:

«But witness tampering, that's a crime, and you will go to prison, where guarantee, you'll learn more about unwanted sexual advances than you can possibly imagine.»

«That's what I meant. Threaten, not file.»

«And we agreed that when this happens again, I'll remind you of those times and I'll hang up. »

Приклади використання комісивів у персонажному мовленні Майкла:

«I promise. »

«You might wanna warn your client about perjury.»

«...we proved our drug was safe for eight years. »

«So I'm going to allow it.»

«You may not be able to commit to a woman,.. »

Аналізуючи використання комісивів (мовленнєвих актів, які включають обіцянки, гарантії, погрози, волонтерство, пропозиції та відмови) головними героями Гарві та Майклом у серіалі "Suits", можна зробити наступні висновки. Майкл взагалі є більш активним у використанні комісивів на позначення обіцянок (16 прикладів проти 12 Гарві), волонтерства та пропозицій (15 прикладів проти 8 Гарві). З іншого боку, Гарві виявляється

більш активним у вираженні гарантій (14 прикладів проти 9 Майкла), погроз (13 прикладів проти 8 Майкла) та відмов (10 прикладів проти 9 Майкла).

Різниця у використанні комісивів між Гарві та Майклом у серіалі "Suits" може вказувати на їхні різні підходи до комунікації та вирішення завдань. З високою активністю у використанні комісивів на позначення обіцянок та волонтерства, Майкл відзначається високим ступенем взаємодії та зобов'язання в різних ситуаціях. Високе використання обіцянок свідчить про його відданість та намір дотримуватися своїх обіцянок.

Зі вживанням значної кількості комісивів, що висловлюють гарантії та погрози, Гарві визначає свою стратегію як більш орієнтовану на контроль і вплив. Використання гарантій вказує на його бажання взяти на себе відповідальність та надати певні гарантії у ситуаціях, де це важливо.

Отже, комісиви в мовленні героїв серіалу "Suits" включають обіцянки, гарантії, погрози, волонтерство, пропозиції та відмови, що відображає їхні наміри та зобов'язання. Майкл Росс виявляється більш активним у використанні обіцянок та волонтерства, вказуючи на його високий ступінь взаємодії та намір дотримуватися обіцянок. Гарві Спектр, з використанням гарантій та погроз, обирає стратегію, орієнтовану на контроль і вплив, вказуючи на його бажання взяти на себе відповідальність та забезпечити гарантії в ключових ситуаціях. Ця різниця в підходах може відображати їхні ролі та стратегії в юридичному середовищі та в ситуаціях конфліктів.

3.1.4. Бехабітиви

Бехабітиви представляють собою прояви відгуку на дії та події, які відбуваються в житті інших людей. Цей жанр мовлення включає в себе різноманітні реакції, що відображають соціальну поведінку та взаємовідносини.

До бехабітивів відносяться різні вирази, такі як вибачення, образа, привітання, похвала, вітання, співчуття та інші. У цьому жанрі не менш важливою є не лише успішність самого висловлювання, але й щирість мовця.

В комунікативних ситуаціях цього типу можуть виникати різні мовленнєві акти, такі як вибачення за непорозуміння, вираження подяки за допомогу, вираз симпатії або невдоволення, надання побажань, вираження співчуття, а також мовленнєві акти, які можуть викликати певні реакції, наприклад, лайку чи виклик на дуель. До бехабітивів належать такі перформативні дієслова: “apologise” (вибачатися), “congratulate” (привітати), “thank” (дякувати), “bless” (благословити), “welcome” (вітати) , “insult” (образити) , “greet” (вітати) , “resent” (відчувати образу), “condole” (співчувати), “deplore” (оплакувати).

Нижче наведена порівняльна таблиця на вживання бехабітивів головними героями.

Таблиця 3.4.

Використання бехабітивів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

	Гарві	Майкл
Кількість вживаних бехабітивів	48	57
Найвживаніші бехабітиви	Thank (17) Apologise (13) Insult (6)	Thank (26) Apologise (16) Greet (5)

Приклади використання бехабітивів у персонажному мовленні Гарві:

«Now, I apologize if that image is too pansy for you, but I'm comfortable enough with my manhood to put it out there.»

«I didn't mean to insult you.»

Приклади використання бехабітивів у персонажному мовленні Майкла:

«Thank you, your honor.»

«Well, thank you, miss Ginnesse.»

«Louis, I apologize. I was out of line.»

Порівнявши дані аналізу ми можемо сказати, що Майкл Росс використовує більше бехабітивів у порівнянні з Гарві Спектером. Їх кількість у Майкла становить 57, в той час як у Гарві - 48. Таким чином, Майкл виявляє більш активне вживання цих перформативних дієслів.

Найвживаніші бехабітиви у Гарві Спектера це "thank" (17), "apologise" (13), та "insult" (6). У той час як у Майкла Росса вони є "thank" (26), "apologise" (16), та "greet" (5). За найвживанішими дієсловами можна зробити висновок, що Майкл виявляє більш виражену готовність виражати вдячність та визнавати свої помилки, що може свідчити про його високий рівень соціальної активності та взаємодії з оточуючими персонажами. Гарві, навпаки, активно використовує "insult", що може вказувати на його складні взаємини та конфліктні ситуації у комунікації.

Отже, в серіалі "Suits" бехабітиви, які включають в себе висловлювання подяки, вибачення, образи та інші вирази реакцій на події та дії інших персонажів, є одним із ключових елементів мовленнєвої комунікації Гарві Спектера та Майкла Росса. Порівнюючи їхнє вживання, можемо зробити висновок, що Майкл активніше користується цими висловами, що вказує на його виражену готовність до взаємодії та розв'язання конфліктів. Найвживаніші бехабітиви обох персонажів розкривають їхні особливості, зокрема, позитивний підхід та здатність до вирішення ситуацій у Майкла та складні взаємини у Гарві. Взагалі, вживання бехабітивів додає глибини та цікавості їхнім взаємодіям, що робить їх персонажів цікавими для глядачів.

3.1.5. Експозитиви

Термін "експозитиви" використовується для позначення ілокутивних актів, які служать для пояснення, підтвердження, заперечення, висловлення інформації та проведення дискусій у мовленнєвій комунікації.

Експозитиви є найчисельнішим класом ілокутивних актів, і їх можна відзначити застосуванням англійських дієслів, таких як "affirm"

(підтверджувати), "deny" (заперечувати), "state" (стверджувати), "answer" (відповідати), "mention" (згадувати), "inform" (інформувати), "report" (доповідати), "reply" (відповідати), "argue" (сперечатись), "assume" (припускати), "illustrate" (проілюструвати) та інші.

Експозитиви використовуються для роз'яснення або підтримки висловлених тверджень, аргументів чи повідомлень. Їхня функція полягає в передачі інформації та уточненні змісту висловлювань. Такі ілокутивні акти можуть виявлятися у різних ситуаціях, включаючи діалоги, презентації, наукові доповіді та інші форми мовленнєвої взаємодії.

Порівняємо кількість вжитих експозитивів за допомогою таблиці.

Таблиця 3.5.

Використання експозитивів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

	Гарві	Майкл
Кількість вживаних експозитивів	73	67
Найвживаніші експозитиви	Answer (11) Ask (8) Disagree (7) Agree (5) Accept (5) Affirm (4) Deny (4)	Answer (7) Ask (9) Agree (7) Disagree (5) State (3) Accept (6) Doubt (3)

Приклади використання експозитивів у персонажному мовленні Гарві:

«I don't accept that premise.»

«Which is why I do have the right to urge the board to accept the offer for the purchase of McKernon Motors.»

«Ask him anything.»

«I think we both agree that you're a member.»

«When I ask you a question, I just expect an answer.»

«Mm, I answer mine, I win. »

Приклади використання експозитивів у персонажному мовленні Майкла:

«Page 238, clause 137 states if the CEO dies,»

«But let me ask you something.»

«I agreed to a settlement yesterday.»

«...and you're gonna accept this settlement.»

Порівнюючи результати ми можемо побачити, що мовлення Гарві Спектер відображається у великій кількості вживаних експозитивів – 73. За найвживанішими експозитивами можна судити, що Гарві активно спілкується, розвиває діалоги, та часто виступає зі своєю точкою зору, використовуючи "disagree" та "deny". Однак, його енергія йде в парі з здатністю приймати інші думки, що вказує на його гнучкість та готовність до взаєморозуміння.

Майкл Росс визначається меншою кількістю вживаних експозитивів порівняно з Гарві, але все одно зафіксований на високому рівні – 67. Найбільш вживані експозитиви, такі як "answer", "ask" та "agree", вказують на активну участь у вирішенні проблем та комунікації з оточуючими персонажами. Майкл проявляє схильність до висловлення своїх думок та висловлення сумнівів ("state" та "doubt"), що може свідчити про його аналітичний підхід та важливість обдуманих рішень. Високий рівень вживання експозитиву "assert" може вказувати на готовність до співпраці та прийняття ідей інших.

Узагальнюючи, обидва герої, хоч із своїми відмінностями, вражають своєю здатністю до активної комунікації, гнучкості в думках та взаєморозумінню, що робить їх цікавими та зворушливими персонажами у світі "Suits".

Отже, термін "*експозитиви*" визначає ілюктивні акти, які використовуються для пояснення, підтвердження, заперечення та висловлення інформації у мовленнєвій комунікації. Порівнявши кількість вживаних експозитивів у мовленні героїв серіалу "Suits" – Гарві Спектера та Майкла Росса, можемо визначити, що обидва герої вражають своєю активністю, гнучкістю та здатністю до взаєморозуміння. Гарві вирізняється великою кількістю вживаних експозитивів, активним спілкуванням та готовністю до обговорення та вираження власної точки зору. З іншого боку, Майкл, хоч із

меншою кількістю, також активно взаємодіє з оточуючими, висловлює свої думки та виявляє аналітичний підхід до рішень.

Кількісна різниця в використанні перформативних дієслів у мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса в серіалі "Suits" вказує на варіативність їхніх стилів комунікації та стратегій ведення ділових відносин (див. Додаток Г).

Зазначена кількість вердиктивів (20) у мовленні Гарві свідчить про його тенденцію висловлювати чіткі оцінки та приймати рішення. Використання цього виду дієслів відображає його рішучість та впевненість у власних переконаннях.

Кількість екзерситивів (43), яка перевищує кількість вердиктивів, вказує на активний стиль взаємодії обох персонажів. Гарві та Майкл виявляють себе як особи, що не лише висловлюють думки, а й активно втручаються в справи, щоб досягти своїх цілей.

За великою кількістю комісивів (114) вказує на те, що обидва персонажі готові взяти на себе зобов'язання та дотримуватися обіцянок. Така тенденція демонструє їхню високу рівень зобов'язаності перед іншими персонажами та важливість утримання слова.

Багата кількість бехабітивів (105) свідчить про готовність виразити вдячність та визнавати свої помилки та показує високий рівень соціальної активності та взаємодії з оточуючими персонажами.

Зазначена висока кількість експозитивів (140) у мовленні обох персонажів підкреслює їхню бажаність ділитися інформацією та висловлювати свої погляди.

Узагальнюючи, різноманіття використання перформативних дієслів вказує на різні аспекти особистості та стратегії ведення справ Гарві Спектра та Майкла Росса. Водночас, це робить їхні персонажі багатограними та цікавими для глядача.

3.2. Комунікативні стратегії персонажного мовлення в американському серіалі "SUITS"

3.2.1. Кооперативні комунікативні стратегії персонажного мовлення в американському серіалі "SUITS"

Хоча існують різні класифікації комунікативних стратегій, в аспекті персонажного спілкування розумно класифікувати комунікативні стратегії на дві категорії: кооперативні та некооперативні. Внутрішня діалогічна взаємодія між персонажами є типовим прикладом діалогічного спілкування, що визначається використанням кооперативних та некооперативних стратегій.

В серіалах конфлікт часто використовується як ключовий елемент, що мотивує використання конфронтаційних стратегій у діалогах, а кооперативні стратегії стають засобом виходу з конфліктних ситуацій. Кооперативні стратегії орієнтовані на досягнення загальної стратегічної мети через співпрацю та виконання спільних завдань обміну інформацією, в той час як конфронтаційні стратегії використовують конфлікт як засіб досягнення стратегічних цілей. Мовленнєві акти слугують інструментом для реалізації комунікативних тактик у виборі відповідних стратегій.

Кооперативна стратегія націлена на встановлення "спільної мови" (взаємодії в діалозі) шляхом використання специфічних мовних засобів для точного відображення реального стану речей, вибору тону спілкування та створення сприятливої атмосфери взаємодії всіх учасників комунікації [15].

У серіалі "Suits" головні герої використовують різноманітні кооперативні комунікативні стратегії для досягнення своїх цілей та вирішення конфліктів у професійному оточенні. Ці стратегії включають в себе ретельний вибір мовленнєвих засобів, тактику аргументації та уміння встановлювати позитивні міжособисті відносини.

Один із аспектів кооперативних стратегій у "Suits" полягає в уважному використанні мовленнєвих засобів для підкреслення професійності та ввічливості. Герої використовують спеціалізовану лексику та формальні вирази для створення ділового іміджу та підтримки атмосфери взаємодії в юридичному світі.

Додатково, стратегії переговорів є ключовим елементом кооперативного спілкування у серіалі. Герої вправно використовують аргументацію, логічність та переконливість для досягнення спільних рішень та уникнення конфліктів.

Однією з важливих кооперативних стратегій є також здатність персонажів швидко адаптувати свій стиль спілкування до різних ситуацій, що вказує на їхню гнучкість та вміння пристосовуватися до вимог різних комунікативних контекстів.

Для порівняння частоти використання кооперативних стратегій головними героями Гарві та Майкла, розглянемо секторну діаграму (див. Додаток Б)

Приклади використаних кооперативних стратегій у персонажному мовленні Гарві:

«Law is about control, okay? You can only control so much with a jury, judge, witnesses, and another lawyer with an ego complex.»

Приклади використаних кооперативних стратегій у персонажному мовленні Майкла:

«Jimmy, I like you, man, okay? But to clear Rachel's name, they have to know she wasn't the one. If you come forward, maybe they fire you. If I turn you in, it's gonna follow you for the rest of your career.»

Різниця у використанні кооперативних стратегій мовлення, яка становить 41, в порівнянні з 34 у Гарві в серіалі "Suits" вказує на їхні різні стилі спілкування та підходи до вирішення комунікативних завдань. Майкл Росс, з вищою кількістю вживаних стратегій, прагне до позитивної динаміки взаємодії та емоційного зв'язку з оточуючими персонажами. Відзначена ініціативність Майкла у встановленні позитивних відносин також вказує на його соціальну пристосованість та здатність до спільної роботи.

Гарві Спектер, навпаки, обирає менше стратегій, проте акцентується на тактичних аспектах комунікації, спрямованих на досягнення своїх цілей у сфері бізнесу та влади. Вибір більш стратегічних стратегій відображає

прагнення Гарві до ефективного управління та досягнення професійного успіху.

Загальною тенденцією є те, що Майкл використовує ширший спектр стратегій для створення теплого спілкування та розвитку емоційного зв'язку, в той час як Гарві обирає більш обмежений, але цілеспрямований підхід для досягнення своїх бізнесових цілей. Це може впливати на їхні відносини з іншими персонажами та вносити унікальні риси в їхні комунікативні взаємодії в серіалі.

Отже, порівнюючи використання кооперативних стратегій мовлення у головних героїв "Suits", а саме Гарві Спектера та Майкла Росса, можна визначити різні підходи до комунікації. Майкл, з його активним використанням, видається ініціатором теплого та націленого на співпрацю спілкування, де сприяння спільній меті та позитивному емоційному зв'язку визначають його комунікативний стиль. У той час як Гарві зосереджується на тактичних аспектах спілкування, підкреслюючи ефективність та досягнення своїх цілей. Ці різниці відображають не лише стилі персонажів, а й їхні підходи до взаємодії та досягнення мети в динамічному світі "Suits".

3.2.2 Некооперативні комунікативні стратегії персонажного мовлення в американському серіалі "SUITS"

Некооперативні (конфліктні) стратегії спілкування розкривають намір особи, що спілкується, активно протистояти чи ігнорувати свого співрозмовника для досягнення власних цілей без врахування його інтересів. Виокремлюють стратегії маніпулювання й мовленнєвої агресії [15].

У серіалі "Suits" можна виявити використання некооперативних комунікативних стратегій персонажами в різних випадках, що додає напруги та інтриги до сюжету. Наприклад, деякі з некооперативних стратегій включають ухилення від відповідей, хитромудре використання інформації, а також вираження сумнівів у намірах співрозмовника.

Персонажі можуть використовувати такі стратегії для досягнення своїх особистих цілей, навіть якщо це суперечить інтересам інших персонажів. Наприклад, в сценах ділових переговорів або конфліктних ситуаціях персонажі можуть намагатися обманювати, приховувати інформацію, або вести себе недобросовісно, щоб забезпечити собі перевагу.

Ці некооперативні стратегії можуть виникати в моменти конфліктів між героями, підсилюючи драматургію і тонкості сюжету. Вони можуть також використовуватися для відображення характеристик персонажів, їхніх цілей та стратегій взаємодії з оточуючим світом. Такі елементи сприяють розвитку сюжету та роблять діалоги персонажів більш насиченими та непередбачуваними для глядачів.

Давайте розглянемо секторну діаграму для порівняння того, як часто головні герої, Гарві та Майкл, використовують некооперативні стратегії (див. Додаток Б).

Приклади використаних некооперативних стратегій у персонажному мовленні Гарві:

«No. I'm not going to perjure myself. Even if I were, it wouldn't be just to win this case, it would be to get your ass thrown in jail. See, You have power of attorney, and you're going to accept this settlement.»

Приклади використаних некооперативних стратегій у персонажному мовленні Майкла:

«My problem is that you don't have the balls to make this a fair fight, Kyle.»

У порівнянні використання некооперативних стратегій мовлення Гарві Спектра та Майкла Росса в серіалі "Suits", можна визначити, що Гарві виявляє більшу тенденцію до використання таких стратегій, зазначивши 34 випадки, порівняно з 25 випадками у Майкла.

Ця різниця може вказувати на різні стилі комунікації та підходи до розв'язання конфліктів обох персонажів. Використання некооперативних стратегій може свідчити про схильність виявлення агресивності, конфліктів або акцентування на власних інтересах, навіть за рахунок інтересів інших.

Гарві, використовуючи більше некооперативних стратегій, має схильність до вираження своєї домінантної позиції або визначення своїх цілей за рахунок інших. З іншого боку, Майкл, використовуючи менше таких стратегій, показує більш збалансований підхід у спілкуванні або можливу готовність до уникання конфліктів. Ці різниці відображають різноманіття характерів та стилів обох персонажів у серіалі.

Отже, некооперативні стратегії спілкування, виявлені у серіалі "Suits", поглиблюють сюжет, додаючи напруги та інтриги. Ці стратегії включають ухилення від відповідей, хитромудре використання інформації та вираження сумнівів у намірах співрозмовника. Персонажі використовують ці стратегії для досягнення особистих цілей, навіть якщо це суперечить інтересам інших. Такі сцени конфліктів в ділових переговорах або конфліктних ситуаціях дозволяють героям виявляти свої характеристики та стратегії взаємодії. Секторна діаграма порівняння використання некооперативних стратегій мовлення підтверджує, що Гарві частіше виявляє тенденцію до їх використання, що може свідчити про його бажання визначати свої цілі за рахунок інших, у той час як Майкл виявляє менше схильності до конфліктів і демонструє збалансований підхід у спілкуванні.

3.3. Тактики комунікативних стратегій персонажному мовленні серіалу "SUITS"

Комунікативна стратегія описується як сукупність конкретних мовленнєвих дій, спрямованих на досягнення комунікативної мети. Якщо комунікативні стратегії визначають загальну лінію діалогу, то тактики виявляються в реалізації стратегії на кожному етапі спілкування. Комунікативні тактики можуть включати як одне, так і кілька висловлень, дозволяючи мовцеві контролювати успіх чи невдачу конкретної мовленнєвої дії на окремих етапах діалогу і вносити корективи в свої мовленнєві стратегії для досягнення перлокутивного ефекту. Особливістю комунікативних

стратегій взагалі і тактик зокрема є їхня комплексність у використанні мовних засобів для досягнення комунікативних цілей [11].

Стратегію конфронтації, яка виявляється в межах внутрішньої драматургійної комунікації, можна визначити за тактиками, такими як погрози, відмови, тиск, вимоги, докори, обурення і інші. Ці тактики спрямовані на захоплення комунікативного простору для наслідування власних інтересів. У межах маніпулятивної стратегії часто комбінують тактики обурення і докору.

Стратегія мовленнєвої агресії включає в себе тактики, як образа, іронія, критика, знущання, провокація і інші. Метою тактик мовленнєвої агресії є вираження негативної оцінки адресата і зниження його самооцінки.

У ситуаціях кооперативного спілкування можна виявити такі тактики, як зацікавлення, підтримка, позитивна оцінка, інформування, похвали, згоди, поради, прохання, піклування і інші. Однією з активно вживаних тактик кооперативної стратегії є тактика зацікавлення, обумовлена як реальним бажанням отримати нову інформацію, а також етикетною увагою [15].

Так як кількісний аналіз кооперативних та некооперативних стратегій показав, що Майкл переважає у використанні перших, а Гарві – других, проведемо кількісний аналіз тактик, використаних для досягнення цих стратегій.

Дані аналізу запишемо у секторній діаграмі. Першими розглянемо тактики кооперативної стратегії Майкла Росса.

● зацікавлення ● інформування ● згода ● підтримка ● порада
● інші

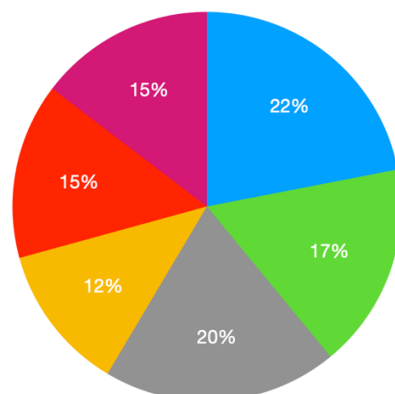

Рис. 3.8. Використання тактик для досягнення кооперативних стратегій у персонажному мовленні Майкла Росса.

Аналізуючи використання тактик для досягнення кооперативних стратегій (всього 41 приклад) у персонажному мовленні Майкла Росса в серіалі "Suits", можна зробити наступні спостереження:

Зацікавлення (9): Часте використання тактики зацікавлення свідчить про активний інтерес Майкла до думок, почуттів та поглядів інших персонажів. Це може вказувати на його готовність враховувати інші точки зору та будувати діалог на взаєморозумінні.

«Gabby, if you knew you were innocent, why didn't you fight this harder?»

Інформування (7): Використання тактики інформування свідчить про те, що Майкл активно надає нову інформацію у процесі спілкування. Його бажання допомагати іншим, надаючи важливі дані, сприяє ефективному обміну ідеями та розвитку сюжету.

«You know, whenever I needed her, she was there. No matter what. She'd give me a hug. She'd tell me everything was going to be alright. Even if it wasn't. And now that she needs me, I am always at work. »

Згода (8): Численні випадки використання тактики згоди свідчать про готовність Майкла приймати певні позиції інших персонажів та виражати своє співчуття. Це сприяє формуванню позитивних відносин та сприйнятливості до інших точок зору.

«I looked into it. You were right. That's good. That's great. I think you made the right choice. »

Підтримка (5): Використання тактики підтримки підкреслює готовність Майкла допомагати іншим персонажам та висловлювати їм свою підтримку. Це може вказувати на його соціальну чутливість та здатність сприяти стабільності в колективі.

«How are you feeling about the LSAT's? I was really happy with all the prep we did yesterday. »

Порада (6): Використання тактики поради вказує на те, що Майкл не лише слухає, але і активно надає конкретні поради своїм співрозмовникам. Його здатність допомагати іншим приймати рішення може мати важливе значення для розвитку сюжету.

«Okay. I think we found your problem. You're so afraid of getting fooled by a few trick questions that you're letting it mess you up with all the other ones. Look, Rachel, if you want to get into Harvard, you need a 170. Okay? If you let a few of these trick questions go, you are going to be fine.»

Наступними розглянемо тактики некооперативної стратегії Гарві Спектра.

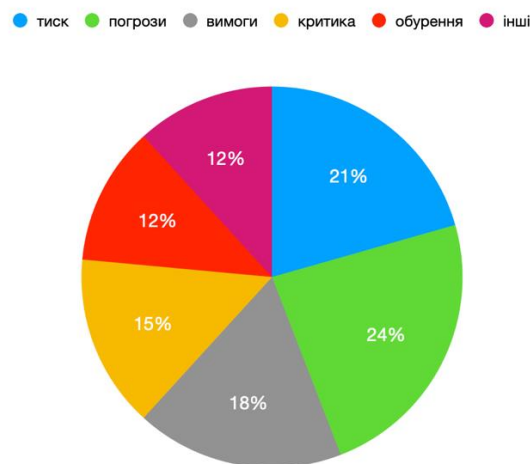

Рис. 3.9. Використання тактик для досягнення некооперативних стратегій у персонажному мовленні Гарві Спектра.

Аналізуючи використання тактик для досягнення некооперативних стратегій у персонажному мовленні Гарві Спектра в серіалі "Suits", можна зробити наступні спостереження:

Тиск (7): Численні випадки використання тактики тиску свідчать про те, що Гарві може активно використовувати силу або вплив для досягнення своїх цілей. Ймовірно, це може включати в себе використання авторитету, фізичної сили або емоційного тиску для переконання або контролю над іншими персонажами.

«You are looking at kidnapping, extortion, and drug dealing. And the District Attorney happens to be number three on my speed dial.»

Погрози (8): Велика кількість випадків використання тактики погроз свідчить про те, що Гарві може вдаватися до вживання інтимідації та негативних наслідків для тих, хто перешкоджає або вступає в конфлікт із ним. Це може створювати напруженість та конфлікти в історії.

«If your phone rings while I'm talking to Ray, I'm throwing it out of the car while it's attached to your hand.»

«Look at me. I am going to warn you once. Do not pursue this matter.»

Вимоги (6): Використання тактики вимог свідчить про те, що Гарві може висувати чіткі вимоги і очікувати їх виконання від інших персонажів. Це може включати в себе елементи примусу та контролю над ситуацією.

«This guy is not your friend. He is an anchor dragging you down. Get rid of him. Cut him loose.»

Критика (5): Використання тактики критики вказує на те, що Гарві може активно висловлювати негативні судження або осудження щодо дій та рішень інших персонажів. Його здатність використовувати критику може впливати на взаємини в колективі.

«If you wanted to do good, you should have been a fake doctor.»

Обурення (4): Використання тактики обурення свідчить про те, що Гарві може виражати своє невдоволення або негативне ставлення до інших персонажів. Це може включати в себе емоційні вибухи або вираження різких почуттів.

«Protocol in a meeting is to put your phone on silent. If it does ring, you answer it. Not in here.»

Отже, тактики конфронтації, такі як погрози, відмови, тиск, вимоги, докори та обурення, спрямовані на захоплення комунікативного простору для наслідування власних інтересів. У ситуаціях кооперативного спілкування виявлено тактики, такі як зацікавлення, підтримка, позитивна оцінка, інформування, похвали, згоди, поради, прохання, піклування і інші. Використання різноманітних тактик кооперативних стратегій Майкла Росса свідчить про його здатність ефективно спілкуватися, будувати позитивні

відносини та допомагати іншим персонажам в серіалі, використання вищезазначених тактик у некооперативних стратегіях Гарві Спектра може створювати конфліктні ситуації та напружені взаємини з іншими персонажами у серіалі "Suits".

Висновки до розділу 3

1. Отже, аналіз мовленнєвих актів у серіалі "Suits" вказує на визначні відмінності у використанні вердиктивів, екзерситивів, комісивів, бехабітивів та експозитивів головними персонажами – Гарві Спектером та Майклом Россом. Гарві Спектер відрізняється активним та широким використанням вердиктивів: 13 випадків у Гарві проти 7 – Майкла, що підкреслює його ключову роль у вирішенні правових питань та участі в судових процесах. Гарві також відзначається активнішим вживанням екзерситивів: 24 приклади проти 19 – Майкла, фокусуючись на наданні команд та порад, тоді як Майкл проявляє більше консультативний та командний підхід.

Що ж стосується використання комісивів, то тут Майкл Росс проявляє більшу активність у використанні обіцянок (16 прикладів проти 12 – Гарві) та волонтерства або пропозицій (15 прикладів проти 8 – Гарві), вказуючи на його високий рівень взаємодії та бажання дотримуватися обіцянок. Гарві Спектер, з використанням гарантій та погроз, обирає стратегію контролю та впливу, вказуючи на його бажання взяти на себе відповідальність та забезпечити гарантії в ключових ситуаціях.

Бехабітиви, використані у героїв, розкривають їхні підходи до взаємодії та вирішення конфліктів. Майкл Росс активніше користується цими висловами (57 прикладів проти 48 – Гарві), що вказує на його готовність до взаємодії та розв'язання конфліктів.

Наостанок, аналіз вживання експозитивів вказує на активність, гнучкість та здатність до взаєморозуміння обох героїв. Гарві відрізняється великою кількістю вживаних експозитивів (73 приклади), активним спілкуванням та готовністю до обговорення та вираження власної точки зору,

тоді як Майкл (67 прикладів), хоч із меншою кількістю, також активно взаємодіє з оточуючими та виявляє аналітичний підхід до рішень.

2. В порівнянні стратегій мовлення Гарві Спектера та Майкла Росса у "Suits" видно, що вони відмінні у своїх підходах. Майкл проявляє кооперативний стиль (41 приклад), спрямований на співпрацю та позитивні емоції, в той час як Гарві (34 приклади) акцентує на тактичних аспектах та досягненні цілей. Ці різниці визначають їхні комунікативні стилі та стратегії в серіалі "Suits". З іншого боку, некооперативні стратегії, представлені у сюжеті, додають напруги та інтриги, дозволяючи героям розкрити свої характери та взаємодію в конфліктних ситуаціях. Гарві виявляє більшу схильність до цих стратегій (34 випадки), що підкреслює його бажання досягати своїх цілей за рахунок інших, тоді як Майкл (25 випадків некооперативних стратегій) обирає збалансований підхід та уникнення конфліктів.

3. В серіалі "Suits", Майкл Росс використовує переважно кооперативні стратегії, виявляючи тактики зацікавлення (9), інформування (7), згоди (8), підтримки (5) та поради (6). Це свідчить про його бажання співпрацювати, будувати позитивні відносини та допомагати іншим персонажам. З іншого боку, Гарві Спектер виявляє некооперативні стратегії, використовуючи тактики тиску (7), погроз (8), вимог (6), критики (5) та обурення (4). Його активне використання цих тактик може породжувати конфліктні ситуації та напружені взаємини в сюжеті. Кількісний аналіз тактик допомагає виявити відмінності в підходах героїв до спілкування та досягнення своїх цілей.

ВИСНОВКИ

Виконавши усі поставлені у вступі завдання, ми дійшли наступних висновків.

Під час виконання магістерської роботи з'ясовано, що персонажне мовлення (ПМ) – аналіз використаних мовних засобів особистістю, яка представляє себе в мові та за допомогою мови.

Мовленнєвий акт – це висловлювання, яке виконує певну функцію в спілкуванні та проявляється у вибаченнях, привітаннях, запитах, скаргах, відмовах тощо. Коли особа розмовляє, вона не тільки використовує слова, а й робить певний комплекс дій, які він виокремив як локуціон, іллокуціон, перлокуціон.

З прагматичної точки зору, локуціон – це семантичне або буквальне значення сказаного. Іллокуціон – намір мовця донести інформацію, за допомогою мовленнєвого акту. Перлокуціон – реакція слухача на сказане.

Дж. Остін (1962) також запропонував класифікацію іллокутивних актів на основі перформативного дієслова, яке еквівалентне дії або вчинку. Він визначив 5 класів таких дієслів: вердиктиви (дієслова, пов'язані із винесенням вердикту, засудження, оцінки), екзерситиви (дієслова, що показують владу, вплив, право), комісиви (дієслова, що висловлюють обіцянку, зобов'язання), бехабітиви (дієслова, пов'язані із людськими стосунками, передають почуття та емоції), експозитиви (дієслова, які використовуються для дискутування або пояснення, бесіди).

Під час опрацювання матеріалу виявлено, що вербальна комунікація характеризується плануванням мовних дій та вибором найвлучнішого способу для досягнення цілей спілкування. Тому її можна розглядати як стратегічний процес, для досягнення цілей якого використовуються комунікативна стратегія. Хоча питання класифікації стратегій є ще досі відкритим, однією із основних є та, основним критерієм якої є мета взаємодії. З цієї точки зору стратегії поділяються на кооперативні та некооперативні або їх ще називають конфліктні та конфронтаційні.

Також висвітлено, що “Suits” – американський комедійно-драматичний телесеріал, який був створений Аероном Коршом і вийшов у прокат у 2011 році. Враховуючи той факт, що “Форс- мажори” (переклад назви українською) – серіал із юридичною спрямованістю, наявність юридичних та економічних термінів є його безумовним компонентом.

В ході даної наукової роботи було проаналізовано мовленнєвий портрет двох головних героїв, Гарві Спектера та Майкла Росса, з лінгвістичної та прагматичної точки розу.

За результатами лінгвістичного аналізу, прослідковується чітка різниця у виборі лексичних, стилістичних, граматичних тощо одиниць, що безпосередньо впливає на мовленнєві портрети. Використання слів-філерів та активне використання афоризмів робить Гарві виразнішим, відтіняючи його емоційний стан. З іншого боку, Майк використовує менше слів-паразитів, що вказує на його здатність контролювати гнів та формує образ турботливої особистості. Граматичні прийоми, такі як вживання пасивного стану та особистих займенників, використовуються для підкреслення освіченості та характеру героїв. Стилiстичні елементи, такі як метафори, порівняння та риторичні питання, надають діалогам емоційну глибину та інтелектуальний вимір. Різноманітні структурні та комунікативні типи речень використовуються для досягнення комунікативних цілей персонажів у різних ситуаціях.

Що стосується прагматичної точки зору, то тут аналіз також показує відмінність цих персонажів. Гарві Спектер вирізняється активним використанням вердиктивів і екзерситивів, що відображає його визначальну роль та рішучість. Майкл Росс, у свою чергу, активно використовує комісиви та бехабітиви, підкреслюючи його готовність до взаємодії та вирішення конфліктів. Аналіз експозитивів свідчить про гнучкість та здатність до взаєморозуміння обох персонажів, із Гарві, що висловлюється активно, та Майкла, який виявляє аналітичний підхід до рішень.

Аналіз мовленнєвих стратегій та тактик героїв серіалу "Suits" підкреслює їхні відмінності та різні підходи до комунікації. Гарві Спектер виявляє себе як стратегічний та рішучий лідер, використовуючи некооперативні стратегії та тактики для досягнення своїх цілей. Натомість, Майкл Росс обирає кооперативний підхід, використовуючи тактики співпраці, підтримки та порад для побудови взаєморозуміння та позитивних відносин. Ці відмінності визначають їхні характери та динаміку в серіалі, створюючи захопливий сюжет.

Отже, мовленнєвий портрет відіграє важливу роль для досягнення різного ефекту від головних героїв на глядача. Застосування різних лінгво-прагматичних аспектів, допомагає створити образ із потрібним характером, поглядами а сприйняттям світу, що робить кожного героя унікальним та запам'ятовуваним. У серіалі "Suits" Гарві Спектер та Майкл Росс використовують свої особливі стратегії мовлення для побудови відмінних мовленнєвих образів, тому Гарві постає як більш цілеспрямована, дещо егоїстична, конфліктна та рішуча особистість, в той час як Майкл – співчутлива, розуміюча та здатна іти на компроміси для вирішення питання.

Перспективами подальших досліджень є аналіз гендерних особливостей персонажного мовлення досліджуваного серіалу, особливостей його перекладу українською мовою, або також аналіз цього явища на ширшому в жанровому плані матеріалі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонов В. Комунікативні стилі персонажного мовлення: лінгвопрагматичний та соціолінгвістичний аспекти. 2017. С. 21-24.
2. Бабюк Н. Визначення персонажного мовлення. Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. 2023. С. 9-10.
3. Бандурка О. Основи психології і педагогіки. Харків: Національний університет внутрішніх справ, 2003. 334 с.
4. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 375 с.
5. Булахова А. Слова-паразити в мовленні (на матеріалі англійської мови). *Наукові записки*. Т. 1, № 10.
6. Белова А. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2004. С. 11-16.
7. Васил'єва О. Особливості структурування мовної особистості. *Міжнародний електронний мовний журнал*. 2016. Т. 2, № 12. С. 1-4.
8. Дедухо А. Функціональні та структурно-семантичні особливості комісивів (на прикладі мовленнєвих актів обіцянки, клятви, присяги). *Філологічні науки. Збірник наукових праць*. Полтава, 2011. № 1. С. 106-113.
9. Дерпак О. Конфронтативні мовленнєві жанри: комунікативно-прагматичний та мовний аспекти. Київ, 2005. 18 с.
10. Дубровін Ю. Лінгво-когнітивний аспект лексичних особливостей художнього діалогу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія: Філологія 76. 2016. С. 10-15.
11. Єрмоленко І. Комунікативні стратегії мовлення слідчих у романі Данієля Пеннака “La fée sarabine”. *Вісник КНЛУ*. Серія Філологія. 2015. Том 18. № 2. С. 43-49.
12. Загнітко А. Сучасні лінгвістичні теорії. Донецьк: ДонНУ, 2007. С. 56-59.

13. Задорожна І., Кучма М. Types of Sentences: Compound and Complex Sentences. URL: <https://vshkole.in.ua/types-of-sentences-compound-and-complex-sentences-kuchma/> (дата звернення: 18.04.2023)
14. Засекіна Л. Психосемантичні дослідження мотивації. Мовна особистість в сучасному соціальному просторі. Київ : Академія, 2004. С. 127–128.
15. Корольова В., Попова І. Стратегічний потенціал учасників драматургічної комунікації. Український смисл. 2018. С. 254-263.
16. Караман С., Караман О., Плющ М. Сучасна українська літературна мова: навчальний посібник. Літера ЛТД, 2011.
17. Криницька О. Реалізація комунікативних стратегій у художньому тексті (на матеріалі української модерної драми кінця ХІХ – початку ХХ століття). Івано-Франківськ, 2009. 20 с.
18. Медведєва А. Особливості відтворення мовлення персонажів із розумовими вадами. *Науковий вісник ДДПУ імені І.Франка. Серія “Філологічні науки”*. Мовознавство. 2016. Т. 2, № 5. С. 20-23.
19. Морякіна І. Мовна особистість у художній прозі Дж. Голсуорсі: лінгвокогнітивний та прагматичний аспекти (на матеріалі романів форсайтівського циклу. Київ, 2005. 233 с.
20. Перформатив. 2022. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Перформатив> (дата звернення: 26.11.2022)
21. Петренко Б. Стилiстичні особливості персонажного мовлення головної героїні роману Сильвії Плат "Під скляним ковпаком". *Littera Scripta Manet: збірка студентських наукових праць*, 2022. С. 92-95.
22. Почепцов Г. Теорія комунікацій. Київ : Видавничий центр “Київський університет”, 1999. 308 с.
23. Примуш М. Загальна соціологія. Київ: Професіонал, 2004. 590 с.
24. Рябокiнь Н. ЗГОДА ТА НЕЗГОДА ЯК ОБ’ЄКТ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. Збірник Наукових Праць ХНПУ Імені Г.С. Сковороди "Лiнгвiстичні Дослiдження", 2016. С. 108–114.

25. Суїма І. Суть мовленнєвої інтенції як стимулу до вербальної реакції. *Англїстика та Американїстика*. 2018. № 125. С. 27-33.
26. Червона О. Прагматико-комунікативні параметри функціонування дієслівних перифраз (на матеріалі сучасної італійської мови). Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2015. С 1-4.
27. Шепетяк О. Теорія мовленнєвих актів. *Вісник факультету романо-германської філології*. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2008. № 3. С. 93-105.
28. Romano A. Suits is an unlikely time capsule for a troubled decade. 2023. URL: <https://www.vox.com/culture/23864951/suits-netflix-plot-review-morality-politics> (дата звернення: 17.11.2022)
29. Brown K. *Encyclopedia of language and linguistics*. Elsevier Science, 2005. 9000 p.
30. CARLA. What is a Speech Act? Minneapolis, 2021. URL: <https://carla.umn.edu/speechacts/definition.html> (дата звернення: 15.11.2022)
31. Dockterman E. In Defense of Suits. *Time*, 2023. URL: <https://time.com/6303530/suits-netflix-why-to-watch/> (дата звернення: 19.11.2022)
32. Horby A. *Pragmatics*. New York: Oxford University Press Inc, 2007. 492 p.
33. Koroliova V., Popova I. The Communicative Strategies of Manipulating and Language Aggression in Neda Nezhdana's Plays. Dnipro, 2021. P. 93-100.
34. Kulish A. Speech Personality: Communicative-Pragmatic Aspect (The Case of Speech Behaviour of Sherlock Holmes). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. Vol. 1, № 24. P. 144-148.
35. Maria Yu. Rodionova. Characterization through Speech in Fiction and Literary Translation. *Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences*. 2018. № 5. С. 821- 831.

36. Marriam-Webster. Aphorism. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/aphorism> (дата звернення: 13.04.2023)
37. Melko Kh. Nature of Communicative Strategies and Tactics: Linguistic Approach. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/29/322/711-1?inline=1> (дата звернення: 18.02.2023)
38. Poluzhyn M., Vrabel T. Lectures and Method-Guides for Seminars on the Course for Choice BASIC PROBLEMS OF SPEECH ACT THEORY. Ужгород, 2005. 54 p.
39. Rovenstine D. “Suits” Cast Guide: Get to Know the Legally Great Ensemble. 2023. URL: <https://www.netflix.com/tudum/articles/suits-cast-characters> (дата звернення: 24.02. 2023)
40. Searl J. A Classification of Illocutionary Acts. *Language in Society*. Cambridge University Press, 1976. Vol. 5, № 1. P. 1-23.
41. Searl J. Expression and Meaning. New York: Cambridge University Press, 1979. 187 p.
42. Siahaan F. An Analysis of Illocutionary Acts in The Utterances of The Main Characters of Queen of Katwe Movie Script. Medan: University of Sumatera Utara, 2019.
43. Staple L. How Suits became TV’s most popular show. 2023. URL: <https://www.bbc.com/culture/article/20230815-how-suits-became-tvs-most-popular-show> (дата звернення: 24.02. 2023)
44. Walden University. Scholarly Voice: Varying Sentence Structure. URL: <https://academicguides.waldenu.edu/writingcenter/scholarlyvoice/sentencestructure#:~:text=There%20are%20four%20types%20of,no%20conjunction%20or%20dependent%20clause> (дата звернення: 18.04.2023)
45. Yule G. Pragmatic. New York: Oxford University Press, 1996. 138 p.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

46. Ковалів Ю. Генітивне речення. Літературознавча енциклопедія. Київ : Академія, 2005. 217 с.

47. Cambridge Dictionary. Slang. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/slang> (дата звернення: 13.04.2023)
48. Crystal D. A Dictionary of Linguistics and Phonetics. Blackwell Publishing, 2008.
49. Crystal D. Cambridge Encyclopedia of the English language. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. 491 p.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

50. Скрипт серіалу “Suits” 1-10 серії. URL: <https://sublikescript.com/series/Suits-1632701> (дата звернення: 15.11.2023)

ДОДАТКИ ДОДАТОК А ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ

Персонажне мовлення – аналіз використаних мовних засобів особистістю, яка представляє себе в мові та за допомогою мови.” Складається воно з трьох рівнів: вербального, когнітивного та прагматичного.

Мовленнєвий акт – це висловлювання, яке виконує певну функцію в спілкуванні та проявляється у вибаченнях, привітаннях, запитах, скаргах, відмовах тощо.

Локуціон – це семантичне або буквальне значення сказаного.

Іллокуціон – намір мовця донести інформацію, за допомогою мовленнєвого акту.

Перлокуціон – аспект мовленнєвого акту, який містить очікування певної реакції на передану інформацію.

Перформативне дієслово – дієслово, яке можна використовувати або для опису, або для виконання передбачуваного мовленнєвого акту.

Вердиктиви – дієслова, пов’язані із винесенням вердикту, засудження, оцінки.

Екзерситиви – дієслова, що показують владу, вплив, право.

Комісиви – дієслова, що висловлюють обіцянку, зобов’язання.

Бехабітиви – дієслова, пов’язані із людськими стосунками, передають почуття та емоції.

Експозитиви – дієслова, які використовуються для дискутування або пояснення, бесіди. Налічує найбільше слів.

Комунікативна стратегія – ознака когнітивних планів, які являють собою загальну організацію певної послідовності комунікативних дій і включають ціль або цілі взаємодії, реалізація яких передбачає декілька способів, вибір яких регулюється комунікативною стратегією.

Кооперативна стратегія –це стратегія, що пов’язана із прийняттям «чужого», готовності відійти від орієнтації на «своє», що виражається у координації зусиль комунікантів, утягненні обох учасників у процес взаємодії на шляху до досягнення встановленої мети.

Некооперативна стратегія – це стратегія, що пов’язана із неприйняттям «чужого», а відтак – із погіршенням чи припиненням стосунків зі співрозмовником, відмовою в подальшому спілкуванні взагалі чи з певного питання, приховуванням інформації, самозахистом.

Лексичні особливості – це специфічні слова або вирази, характерні для певної мови, діалекту, жаргону, групи людей або галузі знань. Вони можуть включати у себе фахову термінологію, арго, сленг, або специфічні вирази, які використовуються у конкретних контекстах.

Афоризми – недовгі, часто виразні фрази або вислови, що несуть за собою сенс та істину.

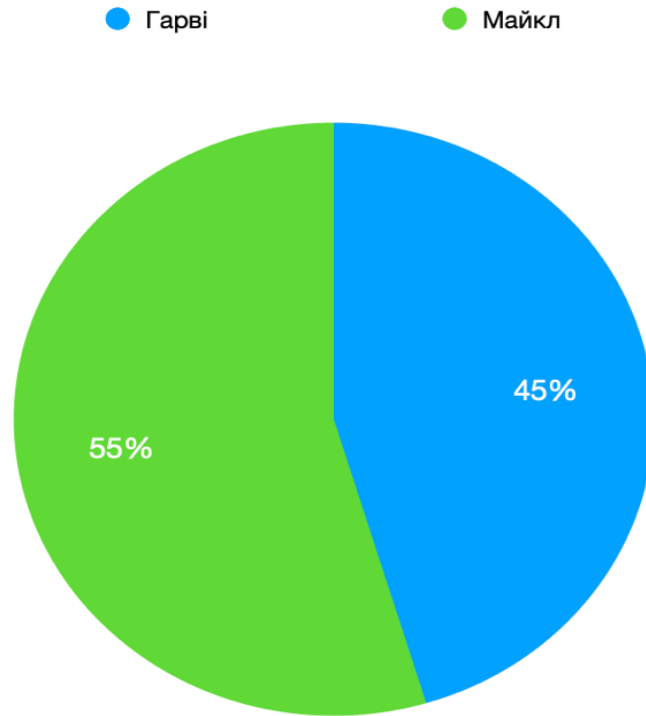
Ласкаво-пестливі слова – це слова або вирази, які використовуються для вираження тепла, приязності, турботи або ласки.

Граматичні особливості персонажного мовлення – це характерні особливості використання граматичних структур та правил мовлення конкретними літературними чи фільмовими персонажами.

Типологія речень за метою висловлювання – це класифікація речень в залежності від того, яку функцію вони виконують у комунікації. Вирази використовуються для досягнення певних цілей, таких як передача інформації, вираження емоцій, підтримка або вираження згоди або незгоди тощо.

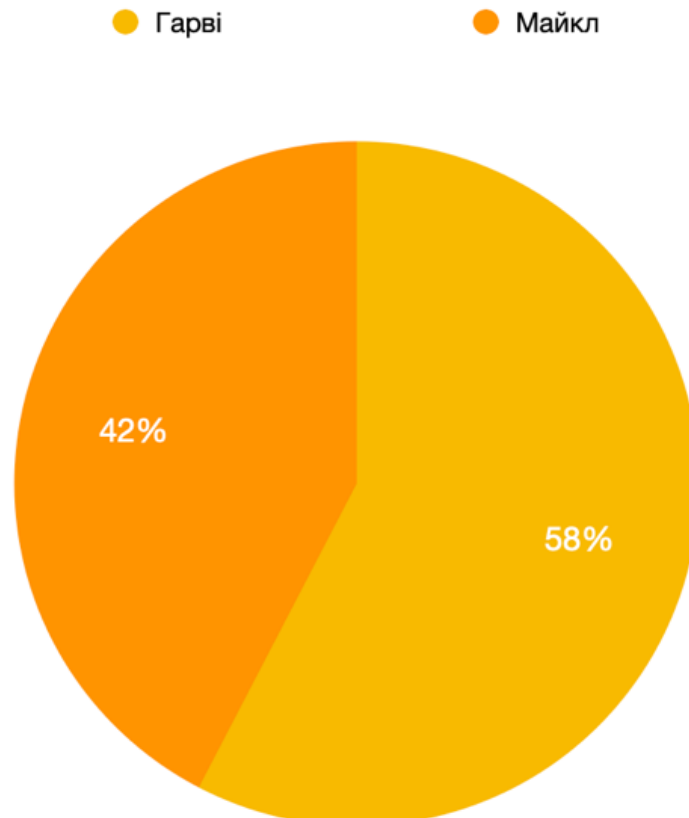
ДОДАТОК Б

Використання кооперативних стратегій у персонажному мовленні Гарві
Спектра та Майкла Росса.

ДОДАТОК В

Використання некооперативних стратегій у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса.

ДОДАТОК Г

Використання перформативних дієслів у персонажному мовленні Гарві Спектра та Майкла Росса

● Вердиктиви ● Екзерситиви ● Комісиви ● Бехабітиви
● Експозитиви

